

CULTUURRAAD

VOOR DE

NEDERLANDSECULTUURGEMEENSCHAP

Zitting 19754976

Nr. 3

HANDELINGEN

Vergadering van dinsdag 16 december 1975

INHOUDSOPGAVE

BERICHTEN VAN VERHINDERING
Afwezig met kennisgeving, blz. 73

VERSLAGEN
Indiening, blz. 73

ONTWERPEN VAN DECREET
Indiening en verzending, blz. 73

VOORSTELLEN VAN DECREET
Indiening en verzending, blz. 73

VOORSTEL TOT WIJZIGING
VAN HET REGLEMENT VAN ORDE
Indiening en verzending, blz. 74

VOORSTEL VAN DECREET
Intrekking, blz. 74

BOODSCHAPPEN
van de Conseil régional wallon, de Brusselse
Gewestraad, de Vlaamse Gewestraad, blz. 74
van de Minister van Nederlandse Cultuur en van
Vlaamse Aangelegenheden inzake het jaarverslag
1974 van de Belgische Radio en Televisie, blz. 74

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER
Gemeenschappelijke mededeling Bureau
Cultuurraad - delegatie Tweede Kamer der Sta-
ten-Generaal, blz. 74
Samenstelling van de permanente **contactcom-**
missie
Spreker: de heer M. Coppieters, blz. 75

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN
Werkzaamheden van de Kamer van Volksverte-
genwoordigers, blz. 76

VRAAG (R.v.O. art. 52) van de heer M. Coppieters tot de
Minister van Nederlandse Cultuur en van
Vlaamse aangelegenheden over de aanmoediging
van het gebruik van het algemeen Nederlands in
de **culturele** sector en de onderwijssector, blz. 76

ONTWERP VAN DECREET waarbij de bestemming
wordt vastgesteld van voorlopige kredieten welke
in mindering komen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1976 — **6-A** (1975|1976) — Nrs. 1 en 2.

Algemene bespreking

Sprekers: de heren W. Verleynsen, verslaggever;
M. Vanhaegendoren, mevrouw R. De Backer-
Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur
en van Vlaamse Aangelegenheden, blz. 77

ONTWERP VAN DECREET tot erkenning en subsidië-
ring van de Nederlandstalige koepelorganisaties
voor beleidsvoorbereidend overleg in de sector
sociaal-cultureel werk voor volwassenen — 124
(1974-1975) — Nrs. 1 tot 7.

Algemene bespreking

Sprekers: de heer A. Diegenant, verslaggever,
mevrouw N. Maes, juffrouw R. Steyaert, de
heer J. Buchmann, mevrouw R. De Backer-
Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur
en van Vlaamse Aangelegenheden, blz. 78

ONTWERP VAN DECREET waarbij de bestemming
wordt vastgesteld van voorlopige kredieten welke
in mindering komen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1976 — **6-A** (1975|1976) — Nrs. 1 en 2.

Artikelsgewijze behandeling, blz. 89

Naamstemming over het gehele ontwerp van
decreet, blz. 89

ONTWERP VAN DECREET tot erkenning en subsidiëring van de Nederlandstalige koepelorganisaties voor beleidsvoorbereidend overleg in de sector sociaal-cultureel werk voor volwassenen — 124 (1974-1975) — Nrs. 1 tot 7.

Artikelsgewijze behandeling

Sprekers : de heren Leo Vanackere, M. Coppieters, blz. 90

Verklaringen vóór de stemming

Sprekers: de heren H. Boel, M. Coppieters, blz. 97

ONTWERP VAN DECREET tot erkenning en subsidiëring van de Nederlandstalige koepels in de sector van het sociaal-cultureel werk voor volwassenen. Naamstemming over het gehele ontwerp van decreet, blz. 97

VRAAG OM UITLEG (R.v.O. art. 49)

van de heer J. Van Elewyck tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over :

a) de door de Minister gesuggereerde overtredingen van de Cultuurpactwet (wet van 16 juli

1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt), wat betreft de vrijheid van keuze van een filosofische strekking;

b) de door de Minister in verband met de gemeentelijke culturele raden gesuggereerde overtredingen van :

— de gemeentewet,

— het decreet van 12 december 1974 tot regeling van de erkenning van gemeentelijke raden voor cultuur en culturele vrijetijdsbesteding, blz. 98

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

Voortzetting van de agenda op de eerstvolgende vergadering

Sprekers: de Voorzitter, de heren A. De Beul, W. Kuijpers, W. Calewaert, mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden, blz. 107

SCHRIFTELIJKE VRAGEN EN ANTWOORDEN (R.v.O. art. 51), blz. 109 ■

VOORZITTER :
de heer **J. BASCOUR**

De heren **B. Van Hooric** ken **D. Coens** secretarissen nemen plaats aan het bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

De vergadering wordt geopend om 10.10 uur.

De Voorzitter : Dames en Heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De Voorzitter : Ik deel aan de Raad mee, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden :

P. Van Grembergen, gezondheidsredenen;

M. Vandewiele, buitenslands;

L. De Grève, **L. Tobback**, **L. Van Geyt**, **F. Verberckmoes**, **L. Niemegeers**, **J. Valkeniers** ambtsbezigheden.

VERSLAGEN

Indiening

De Voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- door de heer **W. Verleyse** namens de Commissie voor de begroting over het ontwerp van decreet waarbij de bestemming wordt vastgesteld van voorlopige kredieten welke in mindering komen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1976 — 6-A(1975-1976) — Nr. 2.
- door de heer **A. Diegenan** namens de Commissie voor jeugdbeleid, permanente vorming en sport over het ontwerp van decreet tot erkenning en subsidiëring van de Nederlandstalige koepelorganisaties voor beleidsvoorbereidend overleg in de sector sociaal-cultureel werk voor volwassenen — 124 (1974-1975) — Nr. 6.
- door de heer **0. Van Ooteghem** namens de Commissie voor culturele promotie en het cultureel patrimonium over het voorstel van decreet houdende statuut van het symfonieorkest „De Philharmonie” — 39 (B.Z. 1974) — Nr. 3.

ONTWERPEN VAN DECREET

Indiening en verzending

De Voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend en naar de bevoegde commissie verzonden :

- Ontwerp van decreet waarbij de bestemming wordt vastgesteld van voorlopige kredieten welke in mindering komen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1976 — 6-A (1975-1976) — Nr. 1.
- Ontwerpen van decreet houdende begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1976.
 - Sector Volksgezondheid en Gezin — 4-V (1975-1976) — Nr. 1 en bijlage.
 - Sector Landbouw — 4-VI (1975-1976) — Nr. 1 en bijlage.
 - Sector Economische Zaken — 4-XII (1975-1976) — Nr. 1 en bijlage.
- Ontwerpen van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1975.
 - Sector Volksgezondheid en Gezin — 5-V (1975-1976) — Nr. 1.
 - Sector Landbouw — 5-VI (1975-1976) — Nr. 1.
 - Sector Economische Zaken — 5-XII (1975-1976) — Nr. 1.
- Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1975. Aanpassingen die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen — 5-11 (1975-1976) — Nr. 1.

Verzonden naar de Commissie voor de begroting.

VOORSTELLEN VAN DECREET

Indiening en verzending

De Voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend en naar de bevoegde commissies verzonden:

- Voorstel van decreet van de heer **H. Boel** betreffende de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde — 132 (1975-1976) — Nr. 1.
Verzonden naar de Commissie voor taalwetgeving en taalbescherming.

- Voorstel van decreet van de heer **L. Lindemans** C.S. betreffende de bevolkingsregisters — 133 (1975-1976) — Nr. 1.
Verzonden naar de Commissie voor het reglement.

VOORSTEL TOT WIJZIGING VAN HET REGLEMENT VAN ORDE

Indiening en verzending

De Voorzitter : Het volgende voorstel werd ingediend en naar de bevoegde commissie verzonden :

- Voorstel van de heer **M. Vanhaegendore** n.s. tot wijziging van artikel 12 van het Reglement van Orde van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap — 134 (1975-1976) — Nr. 1.
Verzonden naar de Commissie voor het reglement.

VOORSTEL VAN DECREET

Intrekking

De Voorzitter : Het volgende voorstel van decreet werd door de indiener ingetrokken:

- Voorstel van decreet van de heer **Lahaye** tot regeling van de taaltoestand in Nieuwkerke — 67 (BZ 1974) — Nr. 1.

BOODSCHAPPEN

De Voorzitter:

- Bij brief van 12 november 1975 deelt de Voorzitter van de Conseil régional wallon mede dat voornoemde Raad ter vergadering van 12 november 1975 voor samengesteld werd verklaard.
- Bij brief van 17 november 1975 deelt de Voorzitter van de Brusselse Gewestraad mede dat voornoemde Raad ter vergadering van 17 november 1975 voor samengesteld werd verklaard.
- Bij brieven van 14 november 1975 deelt de Voorzitter van de Vlaamse Gewestraad mede dat voornoemde Raad op 4 november 1975 een met redenen omklede motie ter aanvulling van de moties door de Vlaamse Gewestraad aangenomen ter vergadering van 5 juni 1975, betreffende de bestemming van de begrotingskredieten voor het begrotingsjaar 1975 die de uitgaven moeten dekken van het gewestelijk beleid dat in het Vlaamse gewest zal

worden gevoerd, en twee met redenen omklede moties betreffende de bestemming van de begrotingskredieten voor het begrotingsjaar 1976 die de uitgaven moeten dekken van het gewestelijk beleid dat in het Vlaamse gewest zal worden gevoerd, heeft aangenomen.

- Bij brief van 17 november 1975 deelt de Voorzitter van de Conseil régional wallon mede dat voornoemde Raad op 12 november 1975 een met redenen omklede motie betreffende de amendementen op het wetsontwerp houdende begroting van Waalse gewestelijke aangelegenheden voor het begrotingsjaar 1975, heeft aangenomen.
- Bij brief van 21 november 1975 deelt de Voorzitter van de Conseil régional wallon mede dat voornoemde Raad eveneens op 12 november 1975 een met redenen omklede motie met betrekking tot de „Opties van het Plan 1976-1980 voor het Waalse gewest — voorstellen van de regering”, een met redenen omklede motie met betrekking tot het voorontwerp van wet houdende bijzondere maatregelen inzake herverkaveling van landbouwgoederen bij de uitvoering van grote infrastructuurwerken, en een met redenen omklede motie met betrekking tot het voorstel van organieke wet van de heer **Mathot** over de stadsvernieuwing, heeft aangenomen.
- Bij brief van 24 november 1975 heeft de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden, overeenkomstig artikel 24 van de wet van 18 mei 1960 houdende de organisatie van de Instituten der Belgische Radio en Televisie, bij de Cultuurraad het jaarverslag 1974 van de Belgische Radio en Televisie — Instituut van de Nederlandse Uitzendingen, ingediend. Dit verslag ligt ter inzage bij het Secretariaat van de Cultuurraad.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

Gemeenschappelijke mededeling Bureau Cultuurraad — delegatie Tweede Kamer der Staten-Generaal

De Voorzitter : Binnen het raam van het overleg tussen het Bureau van de Cultuurraad en een delegatie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal greep op 24 oktober 1975 een vergadering plaats te Den Haag.

Na afloop van deze vergadering werd overeengekomen in de beide landen een gemeenschappelijke mededeling bekend te maken betreffende de bereikte resultaten.

Het is voor uw Voorzitter een grote voldoening u thans deze mededeling voor te lezen.

Na herhaalde ontmoetingen van een delegatie van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap in België onder leiding van Voorzitter J. Bascour en van een delegatie, bestaande uit enkele leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal onder leiding van C.A. Kleisterlee, is overeenstemming bereikt over de oprichting van een gemengde permanente contactcommissie.

Deze commissie, die zal bestaan uit zeven leden van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap en zeven leden van de Staten-Generaal, zal driemaal per jaar om de beurt te Brussel en te Den Haag, vergaderen om overleg te plegen over de problemen in verband met de bescherming en uitstraling van de Nederlandse taal en cultuur, problemen waarvoor een gemeenschappelijke aanpak noodzakelijk is en aan de oplossing waarvan de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap in België en de Staten-Generaal in Nederland concrete bijdragen kunnen leveren.

De delegaties zijn het eveneens eens geworden over een voorstel van de heer B. Van Hoorick, secretaris van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap, tot het scheppen van een permanent informatiekanaal tussen de beide vertegenwoordigende lichamen. Dit zal tot stand komen in de vorm van een driemaal per zitting te verschijnen publikatie die informatie zal bevatten over ontwerpen en voorstellen en over de nota's, rapporten en andere stukken die in de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap en in de Staten-Generaal aanhangig zijn. De Voorzitter en het Bureau van de Cultuurraad verheugen zich ten zeerste over deze eerste resultaten over het overleg tussen de beide parlementaire instellingen en spreken de hoop uit dat het permanent contactorgaan in een nabije toekomst de samenwerking en integratie van de Nederlandse Cultuurgemeenschap in België en Nederland zichtbaar zal bevorderen.

Samenstelling van de permanente contactcommissie

De **Voorzitter** : Dames en Heren, in verband met de gemengde permanente contactcommissie waarover ik het daareven had, geef ik u kennis van de samenstelling ervan, wat de Cultuurraad betreft, zoals zij door de verschillende fracties werd voorgesteld:

- als vaste leden:
 - voor de C.V.P. : de heren **D. Coens, Leo Vanacker** en **J. Verroken**;
 - voor de B.S.P.: de heren **A. Laridon** en **B. Van Hoorick**;
 - voor de V.U. : de heer **F. Van der Elst**;
 - voor de P.V.V.: de heer **J. Bascour**.

— als plaatsvervangers:

- voor de C.V.P.: juffrouw **G. Devos** de heer **B. Gijs** en juffrouw **R. Steyaert** ;
- voor de B.S.P.: de heren **W. Calewaer** ten **Bob Cools**;
- voor de V.U.: de heer **E. Raskin**;
- voor de P.V.V.: de heer **J. Buchmann**.

Is de Raad het daarmee eens ? (**Instemming**)

Dan is aldus besloten.

De heer Coppieters heeft het woord.

De heer M. Coppieter (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte Collega's ! De totstandkoming van een permanent orgaan voor samenwerking is een belangrijke gelegenheid. Wij kunnen ons aansluiten bij de vreugde, zoniet de trots, uitgesproken door de Voorzitter van deze Raad. Wij menen dat dit slechts een begin is en dat wij in deze richting moeten verder gaan. Treurend om het vrijwel op niets uitgelopen debat van juli vorig jaar over het internationaal cultureel beleid, meent onze fractie dat het nodig is in de Cultuurraad, ook ter bevestiging van onze culturele autonomie, een commissie voor internationaal cultureel beleid op te richten. Dit zal ons toelaten onze vernieuwde contacten met Nederland aan te houden, doch tevens voort te zetten wat in Canada gebeurde en wat ook elders kan gebeuren namelijk het internationaal contact en het internationaal beleid overal ter wereld vanuit ons standpunt als Nederlandstaligen te stimuleren en te volgen. In die zin heb ik een voorstel van resolutie ingediend bij de Voorzitter van deze Raad.

Mag ik ook nog even uw aandacht vestigen op een opmerkenswaardig feit in de gedrukte lijst van de decreten. Wij stellen vast dat alle decreten werden bekrachtigd en afgekondigd behalve het decreet over de Raad voor Taaladvies. Dit is zeer vreemd daar dit decreet reeds werd aangenomen op 4 maart 1975 terwijl wij vaststellen dat decreten die slechts werden aangenomen in juni, reeds lang werden bekrachtigd en werden gepubliceerd. Dit heeft praktische gevolgen. Ik richtte mij onder meer tot de thans bestaande Raad voor Taaladvies bij de Ministeries van Nationale Opvoeding en van Cultuur in verband met het slechte taalgebruik in het „model van statuut voor de gemeentelijke raad voor cultuur”. De Voorzitter antwoordde mij dat hij belangstelling vanwege ambtenaren zou kunnen opwekken, mocht dit decreet gepubliceerd zijn, waar het nu eerder een vrijetijdsbesteding is.

Mijnheer de Voorzitter, mag ik erop aandringen dat u zou nagaan waarom dit decreet niet werd bekrachtigd, noch gepubliceerd. (**Applaus op de banken van de Volksunie**)

De Voorzitter :Mijnheer Coppieters ik zal dit ongetwijfeld laten onderzoeken.

Wat uw voorstel van resolutie betreft kan ik u mededelen dat dit wordt overgezonden naar de bevoegde commissie.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

Werkzaamheden van de Kamer van Volksvertegenwoordigers

De Voorzitter : Ten einde de Kamer in de gelegenheid te stellen haar werkzaamheden hedenmiddag tijdig aan te vatten, zijn wij genoodzaakt onze vergadering ten laatste om 13 uur te beëindigen.

Met verwijzing naar onze overeenkomst met de fractievoorzitters en de Bureauleden, nodig ik de sprekers dan ook uit bondig te zijn daar waar het mogelijk is.

VRAAG (R.v.O. artikel 52) van de heer M. Coppieters tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de aanmoediging van het gebruik van het algemeen Nederlands in de culturele sector en de onderwijssector.

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer M. Coppieters tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de aanmoediging van het gebruik van het algemeen Nederlands in de culturele sector en de onderwijssector.

De heer Coppieters heeft het woord.

De heer M. Coppieters (op de tribune): mevrouw de Minister, Dames en Heren, het gebruik van het algemeen Nederlands in Vlaanderen vordert wel, maar toch nog steeds in een vrij langzaam tempo.

Hiertoe draagt een momentele stroming ten voordele van dialect en streektaal ongetwijfeld bij. Hoe dan ook, wij menen dat het bevorderen van een meer veralgemeend gebruik van een beschaafde taal een noodzaak is, vooral in de randgebieden waar onze cultuur wordt geconfronteerd mét en dreigt verdrongen te worden dóór andere culturen en talen.

Acht mevrouw de Minister het derhalve niet nodig :

1. bijzondere maatregelen te treffen met het oog op het stimuleren van de A.B.N.-week zoals een goed doordachte en breed opgezette publiciteitscampagne en een bijzondere toelage voor de organisaties die zich met het propageren van het Algemeen Nederlands bezighouden;
2. samen met haar collega, de heer Staatssecretaris voor het Openbaar Ambt, mogelijkheden te scheppen voor volmakingscursussen in het ge-

bruik van het A.B.N., voor alle loket- en ontvangstpersoneel in overheidsdienst en ook voor al het personeel dat veel in contact komt met het publiek (politie, rijkswacht en dergelijke) en dit via bijzondere kredieten voor ter zake actieve organisaties voor volksopleiding en via uurkredieten ;

3. de Raad van Beheer van de B.R.T. te vragen of niet opnieuw een goed opgezet taalbeheersingsprogramma in de televisie opgezet zou kunnen worden en dit op een geschikt uur;

4. met haar collega, de heer Minister van Nationale Opvoeding overleg te plegen welke bijzondere maatregelen genomen kunnen worden ter bevordering van het gebruik van het algemeen Nederlands zowel tijdens als na de opleiding ?

(Applaus op de banken van de Volksunie)

De Voorzitter: De Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden **(op de tribune):** Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren ! Ik deel volledig de bekommerning van het geachte Lid voor een keurig taalgebruik in ons land en deel zijn zorg voor een meer veralgemeend gebruik van het algemeen Nederlands.

De huidige stroming ten voordele van het dialect en de streektaal, kan zeer zeker worden gesitueerd in het kader van een grotere waardering voor de volkskunde en voor de ontmoeting met de kunst- en cultuurbeleving, de leefgewoonten, van het Vlaamse Volk.

Maar die groeiende belangstelling voor de eigen volksaard, voor haar woon- en leefgewoonten, mag anderzijds inderdaad geen rem betekenen op de vordering van het algemeen Nederlands in Vlaanderen.

Daarom acht ik de suggesties van het geachte Lid bijzonder constructief. Ik zal aan mijn diensten opdracht geven, rekening houdend met deze suggesties, te onderzoeken welke bijzondere maatregelen getroffen kunnen worden om onder meer de werking en het resultaat van de A.B.N.-weken te stimuleren.

Uiteraard wens ik hierover met mijn collega, de heer Minister van Nationale Opvoeding, te overleggen. Evenzo wat het ruimer gestelde probleem betreft van het veralgemeend gebruik van het algemeen Nederlands, zowel tijdens als na de opleiding.

Ik wens ook met mijn collega, de heer Staatssecretaris voor het Openbaar Ambt, te overleggen welke mogelijkheden kunnen geboden worden tot het organiseren van volmakingscursussen in

het gebruik van het A.B.N. voor het overheids-personeel, dat veel in contact komt met het publiek en te onderzoeken op welke manier de organisaties, die zich met het propageren van het algemeen Nederlands bezighouden, hierbij ingeschakeld kunnen worden.

Wat de Belgische Radio en T.V. betreft, kan ik U bevestigen dat de B.R.T. zich terdege bewust is van de invloed die radio en televisie hebben op het taalgebruik van luisteraars en kijkers. Het programma „Taalwenken”, dat dagelijks op de radio wordt uitgezonden, evenals het feit dat de B.R.T. sinds enkele jaren een taalraadsman in dienst heeft, is een duidelijke illustratie van de zorg die de B.R.T. voor onze taal aan de dag legt. De taak van de taalraadsman bestaat er immers in dagelijks toe te zien op het juiste taalgebruik van de B.R.T.-medewerkers en hun praktische richtlijnen terzake te bezorgen.

Uw suggestie, om opnieuw een goed taalbeheersingsprogramma in de T.V. op te zetten, deel ik graag mee aan de Raad van Beheer van de B.R.T. (**Applaus op alle banken**)

De Voorzitter: Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET waarbij de bestemming wordt vastgesteld van voorlopige kredieten welke in mindering komen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime; voor begrotingsjaar 1976 — 6-A (1975/1976) — Nrs. 1 en 2.

Algemene bespreking

De Voorzitter: Aan de orde is het ontwerp van decreet waarbij de bestemming wordt vastgesteld van voorlopige kredieten welke in mindering komen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1976 — 6-A (1975/1976) — Nrs. 1 en 2.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Verleyse, verslaggever, heeft het woord.

De heer W. Verleyse nlk verwijst naar mijn verslag, Mijnheer de Voorzitter!

De Voorzitter: De heer Vanhaegendoren heeft het woord.

De heer M. Vanhaegendoren (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte Collega's! De bespreking van een begroting, zij het dan ook wat betreft de voorlopige twaalfden, moet een gelegenheid zijn om over het beleid zelf

een en ander te zeggen, des te meer wanneer men voor nieuwe bestedingen staat.

Dat geeft mij de kans de aandacht van de Minister en van de collega's te vragen voor het artikel 33.28 — toelagen ten behoeve van de werking van culturele centra, hun beheer en het functioneren ervan.

Bij overtreding van het Cultuurpact voor wat beheer en ambtenarencorps van de culturele centra betreft komt het recht op verhaal van degenen die zich gediscrimineerd achten, in het gedrang. Een eerste reden ligt in het feit dat de Cultuurraden geen richtlijnen kunnen verstrekken aan de ondergeschikte besturen. Ik waarschuw de regering opnieuw voor het juridisch vacuüm dat ontstaan is: het parlement kan, vanwege de gewijzigde Grondwet, in specifiek culturele materies, niet meer optreden en de Cultuurraden hebben geen bevoegdheid ten opzichte van de ondergeschikte besturen. Wegens dit vacuüm kan niemand enige beveiliging garanderen voor overtredingen tegen het Cultuurpact door ondergeschikte besturen. De Raad van State heeft zeer wijs gesuggereerd dat dienaangaande een wijziging van de wet van 1971 dient tot stand te komen die voorziet in een uitbreiding van de bevoegdheid van de Cultuurraden zodat zij richtlijnen kunnen geven aan de ondergeschikte besturen. Ten tweede, volgens artikel 25 van Cultuurpactwet en Cultuurpactdecreet heeft de Cultuurpactcommissie geen bevoegdheid, behalve voor klachten ingediend binnen 60 dagen na de datum waarop de bestreden beslissing van de overheid bekend wordt.

Voor culturele centra, en ook voor andere aangelegenheden, kunnen reglementeringen van ondergeschikte besturen die in voege zijn sinds lange tijd dus niet door de Cultuurpactcommissie worden behandeld wegens het verstrijken van de termijn van 60 dagen.

Dat is een tekort in de Cultuurpactwetgeving. Ik heb getracht dit op te vangen door het indienen van een voorstel van wet bij het parlement, dat ertoe strekt artikel 25 van het Cultuurpact uit te breiden zodat ook voor oudere klachten een termijn zou worden bepaald.

Als, derde punt wou ik doen opmerken dat de Cultuurpactcommissie nog niet operationeel is. Nochtans, volgens artikel 22 van de Cultuurpactwet, is de regering ertoe verplicht rijksambtenaren ter beschikking te stellen. Hoe men dit ook moge interpreteren, wij weten dat de Cultuurpactcommissie de facto nog niet werkt.

Deze drie motieven laten mij toe te besluiten dat bij overtreding inzake beheer of functioneren van culturele centra, waarvoor hier een nieuw krediet wordt ingeschreven, het rechte op verhaal in het gedrang komt.

Een ander punt heeft stricto *sensu* niet te maken met deze kredieten, maar toch met de culturele

centra in het algemeen. Het gaat om het evenwicht bij het ambtenarencorps van deze centra. Luidens het Cultuurpact moet het evenwicht ook worden gerealiseerd inzake de benoemingen. Een dergelijk evenwicht is wellicht denkbaar tussen wat men noemt de ideologische strekkingen in de grotere centra omdat men daar volgens doseringen een directeur, een onderdirecteur en ambtenaren kan benoemen waarbij rekening wordt gehouden met het belang van de ambtenaren. Grote centra zijn er echter niet zoveel. De vraag mag overigens worden gesteld of er nog grote centra, cultuurpaleizen, moeten bijkomen. Voor de kleinere centra is het evenwicht vanzelfsprekend realiseerbaar in het beheer dat volgens het decreet verschillende vormen kan aannemen. In deze beheersorganen die uit een vrij aanzienlijk aantal personen bestaan, kan dat ideologisch evenwicht worden gerealiseerd. De Cultuurpactwet bepaalt echter ook dat er evenwicht moet bestaan bij de uitvoerende ambtenaren. Voor de kleinere centra is dat niet mogelijk omdat — ik meen dat mevrouw de Minister het ook zo ziet, anders zal zij het mij wel willen zeggen — het beheersorgaan eventueel de benoeming doet van enige ambtenaar. Vermits het grootste aantal culturele centra slechts één of twee ambtenaren zullen hebben — sommige zelfs maar een deeltijdse ambtenaar — is het duidelijk dat de meerderheid van de beheersorganen in Vlaanderen altijd en overal een ambtenaar zal benoemen behorende tot de C.V.P.-strekking. Dit houdt in dat de facto de directeur of het hoofd van ieder cultureel centrum haast altijd, indien men de regels van deze schijndemocratie volgt, iemand van de C.V.P. zal zijn. Ik vraag mij af of dit de bedoeling was van de ontwerpers van de Cultuurpactwet? (**Applaus bij de Volksunie**)

De Voorzitter :Mevrouw de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden (**op de tribune**) Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren, er werden enkele vragen gesteld in verband met onze voorlopige twaalfden. De vragen van de heer Vanhaegendoren hebben allereerst betrekking op de Vaste Cultuurpactcommissie die inderdaad nog niet operationeel is geworden waardoor het nog altijd onmogelijk is bepaalde misbruiken aan te klagen of beroep aan te tekenen tegen zaken die niet in orde blijken te zijn. Zoals u weet, wordt op de agenda van vanochtend dit probleem aan de orde gesteld. Derhalve ben ik zo vrij te verwijzen naar de bespreking van het probleem naar aanleiding van de vraag om uitleg van de heer Coppieters. Hoe moeten de bepalingen van het Cultuurpact

worden toegepast in bepaalde culturele centra waar slechts één functionaris kan worden benoemd? Zoals de heer Vanhaegendoren terecht heeft doen opmerken, rijst daarbij inderdaad een moeilijkheid, vermits één ambtenaar maar kan behoren tot één strekking.

Maar zoals de heer Vanhaegendoren zelf heeft opgemerkt is het duidelijk dat het beheer van een centrum een pluralistisch beheer is en dat de aansteller van deze ambtenaar dus een pluralistisch orgaan is. Wij kunnen dus echt wel veronderstellen dat zij de geest van het Cultuurpact zullen eerbiedigen wanneer zij iemand aanstellen als ambtenaar.

Wanneer hij zegt dat het vanzelfsprekend overal in Vlaanderen een C.V.P.-er zal zijn denk ik dat de heer Vanhaegendoren sterk de invloed van deze partij of deze ideologie overschat. Er zijn inderdaad nog wel gemeenten waar deze meerderheid niet zo evident is.

Maar er is meer. Ik veronderstel dat een pluralistisch samengesteld orgaan zal kijken naar de bekwaamheid van de kandidaten en dat ze als er maar één moet aangesteld worden die zullen kiezen die het bekwaamste is en dus het vertrouwen geniet van het hele pluralistisch orgaan.

De heer M. Vanhaegendoren: Ik waardeer de hoop van de Minister maar ik kan ze niet volledig delen.

De Voorzitter : Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking voor gesloten.

De artikelgewijze bespreking van en de naamstemming over het gehele ontwerp van decreet zullen straks plaats hebben.

ONTWERP VAN DECREET tot erkenning en subsidiëring van de Nederlandstalige koepelorganisaties voor beleidsvoorbereidend overleg in de sector sociaal-cultureel werk voor volwassenen — 124 (1974-1975) — Nrs. 1 tot 6.

Algemene bespreking

De Voorzitter :Aan de orde is het ontwerp van decreet tot erkenning en subsidiëring van de Nederlandstalige koepelorganisaties voor beleidsvoorbereidend overleg in de sector sociaal-cultureel werk voor volwassenen — 124 (1974-1975) — Nrs. 1 tot 6.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Diegenant, verslaggever, heeft het woord.

De heer A. Diegenant (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, waarde Collega's, uw Commissie voor jeugdbeleid, perma-

nente vorming en sport, besteedde vijf vergaderingen aan de bespreking van het decreet dat u thans wordt voorgelegd, namelijk het decreet tot erkenning en subsidiëring van de Nederlandstalige koepels in de sektor van het sociaal-cultureel werk voor volwassenen, kortweg genoemd het „koepeldecreeet“.

Met dit decreet wordt verder uitvoering gegeven aan het Cultuurpact, waar dit bepaalt dat het verlenen van toelagen voortaan bij decreet geregeld zal worden.

Ook voor wat zijn andere bepalingen betreft schrijft dit decreet zich in binnen het Cultuurpactdecreet.

Maar wat zijn koepels ?

Koepels zijn groeperingen, verzamelingen als het ware, van landelijke organisaties voor sociaal-cultureel vormingswerk, hier voor volwassenen.

Deze organisaties ontstonden sedert 1961, jaar waarin het eerste informeel overleg tussen landelijke organisaties een aanvang nam. In 1968 werd de eerste koepelorganisatie gesubsidieerd.

Thans bestaan er vijf koepels, die elk door het rijk gesubsidieerd worden.

Het kenmerkende voor deze koepels is dat ze „beleidsvoorbereidend“ werk leveren.

Samen met de centrale overheid, in overleg met haar, bepalen ze mee het cultureel beleid in hun sektor.

Anderzijds is het hun taak de initiatieven van de overheid bij de bij hen aangesloten organisaties uit te dragen, deze initiatieven uit te werken en te vertalen. Denken wij bij voorbeeld aan het voorlichtingswerk dat nog dient te geschieden in verband met het decreet op de gemeentelijke culturele raden.

Het voorliggend decreet wil de koepels de mogelijkheden bieden om hun bijdrage in het beleid en hun taak als cultuurverspreider in volle verantwoordelijkheid op zich te nemen en dank zij het nodige personeel en andere logistieke steun naar waarde te volbrengen, elk bij en aangepast aan hun eigen aangesloten mensen.

Door dit decreet wordt een gestructureerd en gebundeld overleg tussen de cultuurgebruikers en de Overheid mogelijk. Dit is trouwens de bedoeling van het decreet. Dit overleg slaat niet alleen op maatregelen op korte termijn, het speelt ook en vooral daar waar het er op aan komt beleids-opties op langere termijn uit te stippelen.

Vastgesteld werd dat precies die landelijke organisaties zich groepeerden die een bepaalde filosofische of ideologische verwantschap vertoonden, zelfs al hielden ze zich bezig met verschillende werksoorten, zoals bij voorbeeld bibliotheekwerk, amateuristische kunstbeoefening, film en ander vormingswerk.

Dit is niet te verwonderen.

Vanuit zijn eigen filosofie, zijn levensbeschouwing, vanuit de waarden die hij vooropstelt,

eventueel samen met anderen, heeft elkeen zijn eigen, specifieke en toch met anderen verwante kijk op mens en maatschappij.

Vanuit deze invalshoek wil hij zijn bijdrage leveren bij het bepalen van de evolutie van de samenleving, dus ook van het cultuurbeleid.

Dit wil evenwel niet zeggen dat de verschillende ‘groepen of koepels zich onverzoenlijk tegenover mekaar zouden gaan opstellen, dat de leden zich in hun eigen, ivoren koepeltoren zouden gaan opsluiten, dat zij zouden vergeten dat de maatschappij pluralistisch is samengesteld.

De huidige werkelijkheid toont gelukkig aan dat dit niet het geval is.

Trouwens in de vele adviesorganen waardoor de Overheid zich in de culturele sector laat bijstaan, organen die pluralistisch zijn samengesteld en waar het advies draagt over een specifiek, vaak aan één werksoort gebonden onderwerp, ontmoeten de vertegenwoordigers van de verschillende denkrichtingen mekaar regelmatig. En dit geldt zeker voor de Hoge Raad voor de Volksopleiding. Binnen deze en andere hoge raden zullen de verschillende strekkingen op mekaar kunnen inspelen.

De werkingsmogelijkheden die door dit decreet aan de koepels geboden worden zijn eerder aanzienlijk.

Het past dan ook dat de erkenningsvoorwaarden, zowel naar inhoud als naar werken, opvallend streng gehouden worden. Welke zijn deze voorwaarden ?

Een koepel moet tot stand komen op vrij initiatief, door vrijwillige toetreding van ten minste vijf erkende, landelijke organisaties die samen een V.Z.W. vormen.

Verder moeten ze ten minste twee voltijdse personeelsleden tewerkstellen, een minimum aantal vergaderingen en studiebijeenkomsten beleggen, moeten ze aan kadervorming doen, een contactblad uitgeven en deelnemen aan de culturele interpenetratie met Nederland.

In een scherpe controle op hun werking en financiën wordt voorzien.

Mijnheer de Voorzitter, waarde Collega's! Niettegenstaande het voorliggende decreet in uw Commissie met 10 stemmen bij drie onthoudingen goedgekeurd werd, werd er een stevige discussie gevoerd onder meer omtrent de noodzaak of niet koepelvorming voor te staan op basis van de werksoort in plaats van op filosofische of ideologische basis.

Ook werd de vraag gesteld naar wat een filosofie is en wat een ideologie. Hiervoor werd verwezen naar het Cultuurpact.

Uiteindelijk werden de vijf bestaande koepels ingedeeld in drie categorieën: de filosofische-, de ideologische- en de kategorie der neutralen namelijk dezen die zich tot geen filosofie of ideologie wensen te bekennen.

Het decreet laat toe dat er zich per filosofische strekking twee koepels vormen en per ideologische strekking één. Voor de zogenaamde niet gebonden bestaat de mogelijkheid twee koepels te vormen.

Tot slot wens ik erop te wijzen dat de commissieleden uit elk van de deelnemende groepen, in een opbouwende sfeer gepoogd hebben van dit decreet een zo waardevol mogelijk werkstuk te maken.

Het ingediende verslag, waarnaar ik zo vrij ben u verder te verwijzen, streeft er onder meer naar, in deze toch delicate materie, elk standpunt zoals het in de Commissie uitgedrukt werd, zo volledig mogelijk weer te geven.

Aan het verslag werden daarenboven vijf bijlagen toegevoegd.

Wegens tijdsgebrek was het jammer genoeg technisch niet mogelijk, zoals beloofd in de commissie, een vergelijkende tabel bij dit verslag te voegen over de erkennings- en **betoelagingsvoorwaarden**, evenals over de subsidiëring zelf, zoals deze bepaald werden in het jeugddecreeet, het decreet op de volwassenvorming en het thans voorliggende decreet.

Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, Geachte Collega's ! Met dit decreet wordt de participatie van de basis, wordt de participatie van de cultuurgebruiker aan het centrale beleid meer dan ooit mogelijk.

De cultuurgebruiker wordt erkend als volwaardige gesprekspartner van diegenen die uiteindelijk het beleid bepalen.

Mag ik stellen dat dit de unanieme wens is van deze vergadering en u dan ook uitnodigen dit decreet samen met ons goed te keuren.

Mevrouw N. Mae (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, Dames en Heren ! Zoals de verslaggever heeft opgemerkt waren er in de commissie op sommige belangrijke momenten meningsverschillen. Maar hij heeft erop gewezen dat de behandeling overigens constructief is verlopen.

Het is juist dat tijdens de behandeling onze fundamentele bezwaren niet werden weggenomen, maar dat onze secundaire opmerkingen werden opgevangen waarvoor wij alleszins al dankbaar zijn.

Nochtans zouden wij in deze bespreking uw aandacht willen vragen voor een aantal punten voor de toekomst. Om te beginnen, de opties die door dit decreet worden genomen.

Ten eerste. Men onderstreept dat er koepels zullen zijn voor beleidsvoorbereidend overleg. Dit overleg moet op de eerste plaats gebeuren, vindt de regering, vanuit filosofische en ideologische prioriteiten. Want wij stellen vast dat ander overleg niet wordt gesubsidieerd. Dit is een keuze vanwege de regering. Men acht de filosofische en

ideologische groepen bij uitstek als de vertegenwoordigers van het brede veld die als gemandateerden zullen spreken en representatief zijn voor de verenigingen. Als zodanig zullen zij voor de Minister betrouwbaar zijn wanneer zij spreken, ik dacht, vooral met het oog op de vaststelling van de politieke haalbaarheid van hun voorstellen — in tegenstelling met de Hoge Raad voor Volksopvoeding die blijkbaar niet volgzzaam genoeg is. Geen wonder dat het huidige advies omtrent dit decreet door de Hoge Raad uitgebracht niet blaakt van geestdrift noch van eensgezindheid.

Impliciteit wordt hier toegegeven dat het cultureel beleid dan ook dient te worden geconcipeerd vanuit de benadering uit levens- en wereldbeschouwing, met andere woorden, vanuit de verzuuldheid. Groot is dan ook de vrees van velen in Vlaanderen dat het niet zal blijven bij „vertrekken vanuit de verzuuldheid” maar fundamenteel noodzakelijkerwijze moet uitmonden in verdere verzuiling.

Er wordt immers voorbijgegaan aan andere vormen van samenwerking, samenwerking die nochtans reeds bestaat. Wij herinneren maar aan de sector van de amateuristische kunstbeoefening, aan de verschillende hoge raden. Pluralistische samenwerking binnen de werksoorten wordt niet gesubsidieerd en aangemoedigd.

Een tweede opmerking. Dit decreet zal aan de gemeenschap veel geld kosten. Het is dan ook de vraag of dit geld goed besteed is. Vijf koepels kostten, in 1975, 6,3 miljoen. Elf koepels zullen in de toekomst zeker meer dan 12 miljoen kosten, zonder dat de maxima inzake het voorziene personeel bereikt zijn.

Maar we staan nog voor andere vragen om de kostprijs te kunnen berekenen. Hoeveel koepels zullen er maximaal zijn? Waarom gelijke maximum personeelsvoorziening, ongeacht het aantal deelnemende verenigingen ?

Wij proberen het antwoord te gissen, want het is ons niet mogelijk de financiële weerslag van dit decreet te berekenen. Maar wij proberen het af te leiden uit de voorgeschiedenis.

De regering beweert dat de koepels aan een behoefte beantwoorden omdat ze nu eenmaal bestaan. In hoeverre echter is het bestaan van koepels in het leven geroepen door de aanwezigheid van centen ?

Dat van 1964 de Centrale voor Arbeidersopvoeding wordt gesubsidieerd is niet direct een argument. Deze centrale moest immers in de eerste plaats als vormingswerk worden beschouwd, later voortgezet onder de naam C.S.C.

De contactgroep voor Sociaal-Cultureel Werk kan men een embryonale vorm van koepel noemen. Het later daaruit gegroeide C.S.K.W. is in feite de eerst koepel van katholieke organisaties en wordt in 1971 als dusdanig gesubsidieerd.

De reacties blijven natuurlijk niet uit. De C.S.C.-koepel splitst zich af van het vormingswerk.

De onafhankelijke Bond voor Vormings- en Ontwikkelingsorganisaties vormt zich, zij het met beduidend minder subsidies.

In hetzelfde jaar komt ook het Coördinatiecentrum voor Liberaal Socio-Cultureel beleid tot stand, zij het met beduidend meer subsidies.

In 1974 komt daar nog een katholieke koepel bij met name Centravoc.

Wij stellen niet zozeer ter discussie de aanspraak tussen levensbeschouwelijke of inzake maatschappij-opvatting verwante organisaties.

Wij stellen wel de vraag of dit op de eerste plaats moet worden gesubsidieerd. Is immers, die behoefte gegroeid vanuit de samenleving, bijvoorbeeld vanuit de basisgroepen. Of is het niet veeleer de behoefte van de organisaties om hun ideologische en filosofische greep op de samenleving te versterken, gezien de drang naar pluralisme in de basisgroepen?

Dit kunnen wij vaststellen wanneer wij naar nieuwe initiatieven en actiegroepen kijken, zien naar de contestatie binnen verscheidene grote organisaties, zien ook — en dit is zeer leerzaam, mevrouw de Minister, — naar de recente besluiten van sociaal-culturele organisaties aan de basis die weigeren zich uit te spreken voor een bepaalde filosofie of ideologie, ondanks de naam die deze organisaties voeren. In dit opzicht is het zeer leerrijk na te gaan welke filosofische en ideologische identiteitspapieren de verenigingen op het plaatselijke vlak voor zich opeisen of niet opeisen, ter gelegenheid van de samenstelling der culturele raden.

Dit decreet moet vooral worden gezien als een steun voor de gevestigde groepen om hun machtsbasis te verzekeren in een tijd van snelle ontzuiling en een toenemend succes van pluralistische vormings- en actie-initiatieven.

Daarom durven wij dit decreet een reactionair decreet noemen in een tijd dat snelle mutaties in sociaal-economisch opzicht ook tot veranderingen leiden op het sociaal-cultureel vlak.

Een volgende vraag die wij ons vandaag moeten stellen luidt: Welke ontwikkeling kunnen wij dan in de toekomst verwachten op basis van dit decreet? Deze ontwikkeling staat of valt met de wil van de verenigingen zelf.

Zullen de verenigingen zich een filosofische of ideologische identiteitskaart aanschaffen? Op het lokale vlak staan zij daar huiverig, ja zelfs afwijzend tegenover. Kan men het dan op nationaal vlak doorduwen in naam van die basisgroepen? Wat zal er gebeuren indien een meerderheid van verenigingen weigert zich te bekennen tot een filosofie of tot een ideologie? Dan zal de regering niet kunnen komen tot haar doel, met name be-

leidsvoorbereidend overleg op filosofische of ideologische basis.

Indien de meerderheid der organisaties het wel doet vragen wij ons af hoe men zal kunnen vermijden dat de koepels zich opstellen als gevechtstorens om het beleid in hun richting te beïnvloeden en ten minste de centen naar hun eigen zuil toe te zuigen.

In beide gevallen lijkt het perspectief niet erg aantrekkelijk. Daarbuiten zijn er een reeks vragen die door dit decreet niet worden opgelost.

Als eerste vraag ken men stellen: hoeveel koepels zullen er uiteindelijk kunnen komen. De regering acht een beperking noodzakelijk. Maar wat zien wij uit de teksten? De beperking is zeker en vast voor de onafhankelijken. Het zullen er altijd maximum twee zijn, ook al zitten mogelijk alle organisaties bij die onafhankelijken. Die beperking is onzeker inzake de ideologische koepels. Wij weten natuurlijk dat wij de woorden „Ideologie” en „filosofie” hier niet meer gebruiken in de taalkundige zin van het woord maar wel in de politieke betekenis, die zij gekregen hebben sedert het Cultuurpact. Langzamerhand krijgen wij een woordenarsenaal dat voor normale gesprekken niet meer bruikbaar is. Ik vraag U mij daarvoor te willen excuseren.

Die beperking is onzeker inzake de ideologische koepels, want als er een partij bijkomt komt er ook een ideologie bij en bijgevolg ook een koepel bij.

Wie zal beslissen welke koepel wordt erkend indien er zich meerdere aanmelden binnen dezelfde ideologie? Ook die vraag werd u gesteld en kreeg op dit ogenblik geen enkele oplossing.

Die beperking is totaal onzeker inzake de filosofische koepels. Er zijn er twee per filosofie, maar hoeveel filosofieën zijn er? Hoeveel filosofieën zullen er morgen zijn? De regering bleef het antwoord schuldig. Zijn alle erkende godsdiensten een filosofie en zij alleen? Mag een filosofie verwijzen naar de aanwezigheid in een politiek lichaam? Beperkt de filosofie zich misschien tot de tegenstelling gelovig - vrijzinnig? Op welke criteria zal men morgen de nieuwe filosofieën erkennen? Verwijst men alleen naar de bestaande wetten in verband met het onderwijs, met de gevestigde godsdiensten, of is het mogelijk dat er ook nieuwe filosofieën ontstaan en dat die ergens een wettelijke basis krijgen?

Mevrouw de Minister, op het lokale vlak heerst in dit opzicht de meest volslagen verwarring. In Dendermonde zijn vijf filosofieën. In Sint-Niklaas zijn er twee. Moeten wij ze misschien optellen? Dan zijn er zeven. Wij stellen ons bij voorbeeld de vraag of het pluralisme als filosofie zal kunnen erkend worden.

De heer J. Van Elewyck. Deze filosofieën moeten niet erkend worden. Zij zijn er.

Mevrouw N. Maes : Mijnheer Van Elewyck, het is wel eenvoudig dit zo te zeggen. Maar in het decreet dat wij vandaag goedkeuren en dat uw **groep** — God betere het — misschien ook zal goedkeuren, staat vermeld dat er twee koepels zullen zijn per filosofie. Maar de regering weigert ons te zeggen hoeveel filosofieën er zijn. Bijgevolg vraag ik U of U mij kunt zeggen hoeveel koepels er dan zullen zijn en hoeveel die zullen kosten.

De heer J. Van Elewyck : Ten eerste, hoeveel filosofieën er zijn kan nooit een regeringszaak zijn. Ten tweede, wanneer U ons — God betere het — zonder onze toestemming bij een filosofie indeelt, aanvaardt wij dat niet. Het is tegen het Cultuurpact.

Mevrouw N. Maes : Excuseer mij voor dat laatste. Want volgens het Cultuurpact mag niemand tegen zijn zin in een bepaalde filosofie worden ingedeeld. Ik trek dus dat laatste terug, maar mijn bedoeling blijft dezelfde.

Wij zitten hier met een levensgrote moeilijkheid inzake de toepassing van het decreet.

Mijnheer Van Elewyck, U zult het straks waarschijnlijk daarover hebben in uw tussenkomst.

Er is nog een andere reeks vragen die tot op dit ogenblik geen oplossing kregen. Een detailvraag zou ik naar voren willen brengen. Waarom werd bij voorbeeld het bibliotheekwerk wel opgenomen als in aanmerking komend voor het leveren van organisaties voor koepels en bij voorbeeld het opbouwwerk niet.

Beide hebben nochtans een Hoge Raad. Naar onze mening ware het beter geweest dit bibliotheekwerk niet op te nemen.

Ik heb ook niet gepleit voor het opnemen van opbouwwerk. Maar als u nu het bibliotheekwerk opneemt, vragen wij ons af waarom het opbouwwerk dan niet.

Tot hier toe hebben wij onze ongerustheid uitgesproken. Nochtans menen wij dat klaar en duidelijke alternatieven te stellen waren. Wij hebben dat ook gedaan.

We hebben U voorgesteld koepels te vormen op basis van vier werksoorten met respect voor het Cultuurpact binnen elke werksoort.

Dit beantwoordt aan de behoefte aan samenwerking en sociaal-culturele vernieuwing binnen de samenleving. Het is meer geëigend om zaakgericht te adviseren naar een cultuurbeleid toe en problemen te onderkennen en te formuleren. Zijn het immers niet de politieke partijen die vanuit hun waardenpatroon het beleid beïnvloeden, zodanig dat een zaakgerichte aanpak meer dan ooit op zijn plaats is.

Wij vrezen dat het verzuilen van het sociaal-culturele leven tot een grotere vermenging zal leiden tussen de partijpolitiek en het sociaal-culturele

werk. Wij vrezen dit des te meer daar reeds van meetaf aan ook de bundeling op filosofische basis zal kunnen doorkruist worden met ideologische criteria. Ik herinner U aan de discussie in de commissie omtrent het binnen de humanistische visie erkennen van de liberale en de marxistische tendens. Dit zijn mijns inziens ideologische criteria en geen filosofische, volgens de betekenis van het Cultuurpact.

Hoe zal men bovendien vermijden dat de financieel zwakkere broertjes die zich nu samen sterk maakten, zonder subsidies, nu opnieuw elk binnen zijn zuil onder de verdrukking zullen komen van de grote sociaal-culturele verenigingen voor vormingswerk.

Wat is voor een muziekvereniging, een toneelvereniging, een volksdansgroep het belangrijkste, dat ze beter kunnen spelen, zingen, dansen of dat zij katholiek, vrijzinnig, socialistisch Vlaams-nationaal of liberaal kunnen doen?

Hoe zal de kiemende vernieuwing zich kunnen waar maken als de vernieuwers opgesloten worden binnen een stevige zuil ?

Wij hadden ook louter financiële bezwaren: waarom mag een koepel zelf zijn uitgeven van personeel niet beperken, mits geen afbreuk te doen aan de kwaliteit, zonder daardoor zijn erkenning in het gedrang te brengen.

Tot besluit wil ik nog aanmerken dat wij een koepelvorming een goede zaak achten om te komen tot beleidsvoorbereiding. Wij menen echter dat dit moet gebeuren op basis van pluralistische samenwerking en niet binnen de gevestigde zuilen. Daarom dienden wij een principiële amendement in. Wij verheugen ons over de samenwerking en de eensgezindheid die konden tot stand komen over de kwesties van ondergeschikt belang.

Wij verheugen ons tevens over de mogelijkheden die aan de verenigingen worden geboden om te ontsnappen aan het ideologische en filosofische keurslijf, zoals het Cultuurpact haar dat heeft bespaard, doch met financiële nadelen. Wij hopen echter dat de Cultuurraad zelf inziet welk gevaarlijk pad van verzuiling wij met dit ontwerp opgaan, zodat ons principieel amendement toch uiteindelijk misschien nog enige steun zal vinden. Dat is de toetssteen voor onze houding tegenover het geheel. Wij stellen immers vast dat men in het huidige decreet wel de Nederlandse term „koepels” overneemt maar op geen enkele wijze dezelfde inhoud nastreeft.

De Voorzitter: Juffrouw Steyaert heeft het woord.

Mejuffrouw R. Steyaer (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, Dames en Heren ! Mijn fractie zal het voorliggende decreet tot erkenning en subsidiëring van de Nederlands-

talige koepels in de sector van het sociaal-cultureel werk voor volwassenen goedkeuren.

Sedert verschillende jaren reeds werd bij een aantal organisaties voor vormings- en ontwikkelingswerk de noodzaak onderkend om samen de culturele beleidsproblemen onder ogen te nemen en om ten aanzien van de overheid gemeenschappelijke standpunten en adviezen te formuleren. De zeer brede materie die geleidelijk aan, dank zij onder andere de verruiming van het cultuurbegrip onder de bevoegdheid van het cultuurbeleid ging ressorteren, oversteeg de mogelijkheden van inspraak van de sociaal-culturele verenigingen, instellingen en organisaties afzonderlijk. Bundeling van krachten, coördinatie van visies en beleidsvoorstellen werd meer en meer als een behoefte ervaren.

De participatie van alle betrokken partners in het beleidsvoorbereidend werk werd bovendien voorwaarde voor de uitbouw van een echt democratisch beleid, op basis van de in het sociaal cultureel werk zelf ondervonden noden en verwachtingen.

Overlegstructuren, later koepelorganisaties genoemd, zijn reeds in de jaren zestig ontstaan en stelden zich duidelijk op als koepels vanaf 1970-1971 en de daaropvolgende jaren. Vanuit hun ideologische of filosofische verwantschap kwamen zij samen met als doel het overleg, de samenwerking en de coördinatie binnen het sociaal-cultureel werk voor volwassenen in de ruimste zin te bevorderen. In teksten die uit deze periode dateren wordt reeds onderstreept hoe het gesprek gewenst werd, en trouwens ook plaats had, tussen ideologisch en filosofisch andersgerichte partners, met andere en nieuwe sociaal-culturele werksoorten en met de politieke beleidsinstanties.

De koepels lieten geregeld publikaties verschijnen. Kaderdagen voor vrijwilligers en beroepskrachten hadden voor doel aspecten van het algemeen cultuurbeleid te bestuderen, informatie door te spelen naar de gebruikers en voorstellen te doen aan de overheid.

Het ontwerp van decreet wil duidelijk de erkenning regelen van de reeds ontstane of zich nieuw aandienende koepels voor beleidsvoorbereidend overleg. Een vrij lange en interessante nota, met name de bijlage II bij het verslag, verduidelijkt de wijze waarop dit beleidsvoorbereidend overleg begrepen wordt en schetst de relatie tussen de koepels en de Hoge Raad voor de Volksopvoeding. De functies van beide structuren overlappen mekaar geenszins. Hun beider werking kan alleen een naar inhoud rijkere adviesverschaffing in de hand werken.

Dat in de voorgestelde tekst een aantal concrete eisen voor de wijze van functioneren en de te vervullen opdrachten worden gesteld en in de bespreking in de commissie werden verscherpt is een goede zaak. Dit kan alleen de uitbouw van

de werking bevorderen in de bedoelde richting, met name beoordeling en advies inzake beleid van de overheid en doorstroming naar de aangesloten organisaties.

Het ontwerp van decreet is een verdere concretisering van de bekommerning van het Cultuurpact. De koepelvorming, zoals ze hier benaderd wordt, steunt op de mogelijkheid een eigen filosofisch of ideologisch standpunt in te nemen en te verdedigen.

De bewering dat deze opstelling gebrek aan pluralistische ingesteldheid zou inhouden, kunnen wij hierbij niet aanvaarden. De vormen waarin men dit pluralisme wenst te beleven behoort ten slotte nog aan eenieders vrije keuze en het ontwerp van decreet snijdt hier geen wegen af.

Het ontwerp biedt integendeel een duidelijke garantie om de ideologische en filosofische strekkingen in ons land rechtstreeks te betrekken bij de voorbereiding en de uitvoering van het cultuurbeleid. Wij onderschrijven dan ook uitdrukkelijk de motivering die de regering geeft voor de vorming van koepels op basis van ideologische of filosofische verwantschap. Ik citeer ter zake het verslag: „Met dit decreet op de koepels creëren wij een structuur waardoor het mogelijk wordt dat de ideologische en filosofische strekkingen op de meest eigenteerde, originele en directe wijze hun eigen benadering van het overheidsbeleid inzake cultuur kunnen verwoorden”... „Het cultuurbeleid moet op een planmatige wijze kunnen inspelen op duidelijk herkenbare behoeften en problemen. Daarom moet het cultuurbeleid kunnen steunen op een inbreng van onderuit, vanuit het culturele werk zelf”... „De koepels zijn de geëigende structuren en opvangkanalen langswaar deze probleemsformuleringen en prioriteitenbepalingen, vanuit een eigen filosofische en ideologische benadering, ongeremd naar boven kunnen opborrelen. Het cultuurbeleid zal aldus in een pluriforme samenleving de kans krijgen om rechtstreeks geconfronteerd te worden met de specifieke benaderingen en waardenformuleringen van de onderscheiden ideologische en filosofische strekkingen in de samenleving.”

Het decreet is een verdere realisering van de participatiedemocratie in de culturele sector, zoals die in Vlaanderen met het decreet op de culturele centra, op het Cultuurpact en op de gemeentelijke culturele raden is begonnen.

Deze participatiedemocratie is nog niet volledig uitgebouwd en onze nieuwe structuren lijden hier en daar nog aan kinderziekten. Maar ook hier moeten wij dit cultureel beleid evolutief benaderen. In geen enkele sector van het maatschappelijk leven is men de participatiedemocratie zo ver gaand aan het uitbouwen als in de sector van het cultureel overheidsbeleid.

Het decreet op de koepels is een nieuwe stap in de goede richting. Het getuigt van een ruime

openheid van de regering om structuren te bevorderen, die mogelijk maken dat het eigen beleid kritisch kan worden benaderd, oordeelkundig kan worden geëvalueerd door de onderscheiden filosofische en ideologische strekkingen in onze samenleving en om bovendien hiervoor zelfs ruimschoots personele en materiele middelen te voorzien.

Deze openheid getuigt tevens van een ruim vertrouwen in de pluriformiteit en in de verscheidenheid van onze samenleving, hetgeen ook enkel mogelijk is in een vorm van democratisch samenleven waar respect voor elkaars overtuiging en engagement een reële waarde is. Dit respect wordt geconcretiseerd in voorliggend ontwerp van decreet. Iedere ideologische of filosofische strekking, ook de samenwerking op pluralistische basis komt er aan bod.

Wat de ter beschikking gestelde middelen betreft, wens ik een opmerking te maken.

Is de 100 % -subsiëring van de personeelskosten wel opportuun, op een ogenblik dat in andere decreten voor de eerste medewerker in minder is voorzien, bijvoorbeeld slechts 90 % in het **jeugd**-decreet en 95 % in het decreet op het vormingswerk in verenigingsverband.

Onze jeugdorganisaties en onze **vormingsbewegingen** hebben jarenlang goed, maar zeer **moeizaam** gewerkt, zonder veel overheidssteun. De huidige decreten zijn hoog op tijd gekomen ten aanzien van de steeds zwaardere financiële lasten, die vooral het gevolg zijn van de toenemende, maar noodzakelijke professionalisering van het werk.

In deze moeilijke periode komt dit decreet op de koopels wel wat rijkelijk aan. Wij moeten ook vermijden dat het decreet goed uitgebouwde deskundige staven en koopels realiseert, maar dat daarnaast het vormingswerk aan de basis in de lokale afdelingen of groepen zou worden verwaarloosd.

In zijn geheel genomen biedt het voorliggende decreet ruime mogelijkheden om op directe wijze de talrijke partners die ervan geïnteresseerd zijn te betrekken, in een sociaal-culturele planning op langere termijn, evenzeer als in de bestendige deelneming aan het beleidsgebeuren op cultureel vlak.

Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister! Om al deze positieve factoren zullen wij het decreet goedkeuren. **(Applaus bij de meerderheid)**

De Voorzitter: De heer Buchmann heeft het woord.

De heer J. Buchman (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, Dames en Heren ! Het decreet tot erkenning en subsidiëring van de Nederlandstalige koepelorganisaties voor beleidsvoorbereidend overleg in de sector sociaal-

cultureel werk voor volwassenen is het tweede decreet van de door de Minister beloofde klaverblad van vier.

Het aanvaarden van dit decreet betekent tevens de aanvaarding van twee belangrijke opties :

- 1) gestructureerde participatie van de basis voor het cultuurbeleid;
- 2) de kwalificering van de basis tot participatie.

Algemene participatie is nodig opdat gelijke kansen zouden worden verleend aan alle verenigingen die de meest diverse cultuursectoren bestrijken, en zich in engere of bredere zin enten op een bij ons representatieve levensvisie of maatschappijopvatting.

Algemene participatie omdat ook aan die verenigingen die geen ideologisch of filosofisch uitgangspunt wensen, toch de kans wordt gegeven om via een niet-ideologische of niet-filosofische koepel aan bod te komen.

Algemene participatie omdat juist geopteerd is voor inspraakorganen die een totaal beeld van culturele werksoorten vertonen binnen een bepaalde opstelling.

Dit totaalbeeld in het overheidsbeleid heeft in het verleden al te veel ontbroken, derwijze dat sectoren met directe impact op de politieke overheidsinstanties zich konden laten gelden, en de anderen in de kou bleven staan.

Nu zal ik handelen over de kwalificering van de basis tot participatie.

Er komt geen dialoog met resultaten tussen ongelijkwaardige partners. In het verleden vloeide die ongelijkwaardigheid voort uit de versnippering van de cultuursector die in de Hoge Raad voor de Volksopleiding zijn enig expressiekanaal vindt. Met het oog op een zo sterk mogelijke representativiteit en omwille van hun macht, greep men naar de grootste verenigingen.

Er waren sectoren en strekkingen die zich nooit konden laten horen.

De heer W. Kuijpers: Hoe ziet u de kwalificering van de basis in dit decreet?

De heer J. Buchmann: Ik ben juist begonnen met mijn uitleg hierover, mijnheer Kuijpers.

De ongelijkheid van de partners in de dialoog doet zich nog meer gevoelen voor het tot stand komen van eigen beleidsopties en de verwerking van de beleidsuitbouw van de overheid onmogelijk wordt bij gebrek aan gekwalificeerd personeel. Iedereen weet hoe sterk onze verenigingen, vooral de kleinere, nog gedragen worden door vrijwillige krachten.

Niemand wenst deze vrijwillige krachten uit te schakelen of te minimaliseren. Maar ze isoleren, zonder de steun van beroepsmensen, die bestendig hun desiderata bij de bevoegde overheid laten

gelden, en die hen vertrouwd maken met de mechanismen van het overheidsbeleid, is deze verenigingen tot de ondergang doemen.

Mevrouw Nelly Maes Daar kunnen de nationale verenigingen toch even goed voor dienen, Waarom zijn die er anders nog ?

De heer J. Buchmann Ten slotte is het cultuurwerk niet vol te houden in de folkloresfeer van een dorpsniveau op zijn negentiende eeuws. Cultuurwerk dat vandaag zin en impact moet verwerven moet gedragen zijn door degelijk studiewerk. Wie met de cultuursector vertrouwd is weet dat behalve enkele heel grote verenigingen de andere dat individueel niet aankunnen.

De heer J. Van Elewyck: Waarom spreekt u eigenlijk, aangezien u het woord richt tot mensen die vertrouwd zijn met de culturele sector. Op dit domein moet u toch zwijgen !

De heer J. Buchmann Niet iedereen is schepen van Cultuur in Antwerpen.

De heer J. Van Elewyck Dat klopt.

Mevrouw N. Maes : In de commissie zijn in uw groep maar weinig van deze gedachten tot uiting gekomen.

De heer J. Buchmann nWie de ontwikkeling heeft gevolgd weet dat de culturele verenigingen in de voorbije jaren zich beter zijn gaan structureren, de inhoud en de aanpak van hun werk op de imperatieven van onze tijd beter zijn gaan afstemmen.

De koepels zijn uit die trend ontstaan. Ze hebben er reeds een belangrijke rol in gespeeld en zij zullen in de toekomst voor de verenigingen de hefboomen zijn waarmee zij van de overheid een beleid gevoerd krijgen dat in harmonie is met die trend.

Mevrouw N. Maes .: Hoe zult u dit garanderen? Wij hebben ons voorstel daaromtrent in de commissie toegelicht. Die representativiteit van die koepels worden gegarandeerd wanneer er een opdeling is volgens het ideologische en het filosofische. Wanneer de basis er haar voeten aan veegt, dan staat u daar:

De heer J. Buchmann Met uw voorstel staan wij voor 40 koepels. U hebt gezegd dat u hoofdzakelijk financiële bezwaren hebt.

Als voornaamste taken voor deze koepelorganisaties zien wij :

1. Het bepalen van behoeften en prioriteiten ten aanzien van het globale cultuurbeleid. Deze taak kan moeilijk worden overgelaten aan de

afzonderlijke verenigingen. De representativiteit van de koepelorganisatie is hiërbij een belangrijke factor waarmee de overheid zeker rekening gaat houden.

Mevrouw N. Maes : Met uw voorstel zullen er een oneindig aantal koepels zijn. Met het onze zijn het er 4.

De heer J. Buchmann nEr zijn vandaag 200 erkende verenigingen. Deel ze op volgens het decreet en dan zijn er morgen 40 koepels.

Mevrouw N. Maes: Eén koepel per werksoort, en wij vragen 4 werksoorten te erkennen. Dat zijn dus 4 koepels.

De heer J. Buchmann In de teksten staat: volgens werksoorten.

2. De basis in het sociaal-cultureel werk dient voortdurend te worden geïnformeerd over het overheidsbeleid, dat planmatig moet inspelen op de behoeften van de bevolking. Iedere koepelorganisatie zal hiervoor een geëigende methodische vorm aanwenden, waarin de overheid zich zo weinig mogelijk moet mengen.

3. In de koepelorganisaties kan belangrijk werk verricht worden op het vlak van de culturele integratie met Nederland.

Mevrouw N. Maes : Dat bestaat niet!

De heer J. Buchmann Waarom niet? Dit biedt toch de mogelijkheden om met Nederland contact te hebben en op die wijze tot samenwerking te komen.

Mevrouw N. Maes : Op filosofische en ideologische basis !

De heer J. Buchmann nWij verheugen er ons over dat in het ontwerp ook de middelen voorzien zijn om aan de koepelorganisaties de mogelijkheid te bieden, hun inspraak in de beleidsvoorbereiding waar te maken. Dit decreet voorziet inderdaad in een kern van drie educatieve personeelsleden en twee administratieve personeelsleden en daarbij de werkingstoelagen.

De heer W. Kuijpers Hoe staat het met de kwalificaties van de basis ?

De heer J. Buchmann Wij menen dat de koepelorganisaties hiermee de middelen geschonken worden om hun inspraak te laten steunen op een ruim overleg onder de deeluitmakende verenigingen, gebaseerd op een diepgaand studiewerk. Sommige leden van deze vergadering hebben een aantal bezwaren geopperd die nadere aandacht verdienen indien ze juist zouden zijn.

1. Ten eerste zouden de koepels de verzuiling in de hand werken.
2. Ten tweede zouden ze de politisering van de cultuursector bevorderen.
3. Ten derde zouden ze het ontstaan van cultuurwerk aan de basis afremmen.

1. In heel de moderne oriëntering van het cultuurwerk heeft men het voortdurend over „engagement” en „duidelijkheid van identiteit”. Tegelijk wil men het voorstellen alsof de identiteit die onze verenigingen hebben opgebouwd in het verleden, en waarvoor ze zich hebben ingezet, de ergste kanker is.

Het klinkt niet erg geloofwaardig. Bovendien blijkt telkens weer — en elk nieuw of marginaal cultuurwerk weet het beter dan wie ook — dat wanneer men echt bredere bevolkingslagen wil meekrijgen in initiatieven, men telkens aangewezen is op de „gesmade verzuilde verenigingen”. Kijk bvb. wie het doet in de activiteiten van de Stichting-Lodewijk De Raet, in de leefmilieu-acties en noem maar op.

Is het niet zo dat naarmate er studiewerk is en schaalvergroting door onderling contact de engheid van fanatisme en onderlinge bekamping verdwijnen.

In de periode dat zij optreden lijken de koepels te hebben bewezen dat zij bewust zijn gezamenlijk voor dezelfde taak te staan maar met een eigen echoveld achter zich.

Tot nu toe hebben zij nog geen pek op elkaar gegoten volgens de middeleeuwse gevechtsmethoden.

2. De politisering van de cultuursector

Het is meestal in politieke lichamen dat politici zich zorgen maken over allerhande politisering. Ik geloof echt niet dat de cultuurmensen ons zo vrezen of ontzien. De spectaculaire impalming van de culturele verenigingen door de partijen via de koepels is niet voor morgen.

Ik zie het Willemsfonds morgen niet gedweeër zijn tegenover de PVV als gisteren. De georganiseerde pressie en de motiveerde kritiek en het aanbod van een doordachte beleidsprogrammatie zie ik nu reeds en zie ik in de toekomst steeds meer uit de koepels komen.

Indien er immers een werkelijke spanning is tussen cultuur en politiek dan is ze van een andere aard. Het politiek gewicht van de cultuurvorming in onze maatschappij is ruim onvoldoende. We ervaren het in deze Cultuurraad voortdurend. Diegenen die zich in deze vergadering voor de culturele sector inzetten werden al te vaak miskend. Er mag best wat pressie komen van binnenuit in alle bewegingen en gezamenlijk op het hele politieke bestel om het dynamisme van ons volk ter zake te steunen. Zulke politisering zal heilzaam zijn. Voor het overige lijkt mij de cultuur-

sector te bestaan uit mensen en groepen die niet zo manipuleerbaar zijn.

3. De afremming van de vernieuwing aan de basis.

Vooreerst hebben wij er bij het ontstaan van het Cultuurpact op aangedrongen dat er een beleid zou zijn voor ontluikende cultuurverenigingen door onder meer het verlenen van „starttoelagen”.

Men moet het wel in erge concurrentiële geest zien om te veronderstellen dat het er de koepels zal om te doen zijn iedere jonge cultuurgeboorte te vernietigen. Tot nog toe in alle geval doet het omgekeerde zich voor en verlenen de koepels de logistieke steun aan verenigingen die moeizaam van de grond komen. En zelfs al zou dat niet gebeuren, het Vlaamse dynamisme om te scheppen en te verenigen is zo maar niet te stuiten.

De Vlaming beleeft zijn vrijheid, hij zet zich in op zijn manier, kijkt geamuseerd toe naar de randverschijnselen maar zijn creativiteit is niet uitgeput.

Waar het op aankomt is dat in een veranderende tijd naast het vele amateuristische cultuurwerk een organisatiepatroon staat dat aan die werken een hoorbare stem geeft. Een stem die bovendien weet te zeggen wat essentieel is voor de culturrevolutie vandaag en die door de overheid ernstig wordt genomen omwille van de brede volkswaarde die erachter staat.

Indien de koepels de opdracht vervullen die in dit decreet is vervat, zal het cultuurbeleid de plaats veroveren die het moet innemen in het geheel van het politiek beleid.

Mijn fractie zal dan ook dit decreet goedkeuren. (**Applaus op de banken van de P. V. V.**)

De Voorzitte r: De Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden (**op de tribune**): Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren ! Wij willen voorliggend ontwerp van decreet plaatsen in de context van de toepassing van het Cultuurpactdecreet, vooral van de artikelen 3 en 6.

Het Cultuurpact bepaalt immers in deze artikelen dat de overheid alle ideologische en filosofische strekkingen moet betrekken bij de voorbereiding en de uitvoering van het cultuurbeleid en dat zij daartoe een beroep moet doen op passende bestaande, of op te richten structuren van inspraak of advies.

Met dit decreet op de koepelorganisaties creëren wij een structuur waardoor het mogelijk wordt dat de ideologische en filosofische strekkingen op de meest eigengeaarde, originele en directe wijze

hun eigen benadering inzake cultuur kunnen verwoorden.

De koepelorganisaties kunnen optreden als gesprekspartners bij de overheid en bij deze overheid hun inbreng formuleren vanuit een eigen ideologische of filosofische invalshoek.

Het cultuurbeleid moet op een planmatige wijze kunnen inspelen op duidelijke erkenbare behoeften en problemen. Daarom moet het kunnen steunen op een inbreng van onderuit, vanuit het culturele werk zelf. Deze inbreng, deze waarden- en behoeftenbepaling, ten aanzien van het overheidsbeleid kan moeilijk gebeuren door individuele verenigingen of organisaties alleen. Zij moet worden gebundeld en gedragen door een groter geheel, dat vanuit een eigen waarden- en probleemgevoeligheid eigen accenten, prioriteiten en klemtonen legt.

Hierop werd reeds gewezen door mevrouw Steyaert en door de heer Buchmann.

De koepelorganisaties zijn inderdaad de geëigende structuren en opvangkanalen langs waar deze probleemformuleringen en prioriteitenbepalingen, van een eigen filosofische of ideologische benadering uit, ongeremd naar boven kunnen opborrelen.

Mevrouw Maes heeft bepaalde problemen aangeraakt. Het voornaamste en het meest essentiële is wel de vraag waarom het decreet koepelvorming voorschrijft op basis van filosofische en ideologische verwantschap en niet op basis van de werkvormen.

Het cultuurbeleid van de overheid heeft willen beantwoorden aan concrete en reële culturele behoeften en heeft nood aan gestructureerde inspraak en aan beleidsvoorbereidend overleg. Dit kan niet gebeuren van honderden individuele organisaties uit. Aan de basis rijst bijgevolg een probleem van groepsvorming. Alvorens qua inhoud op dit probleem in te gaan, wijs ik op de bestaande realiteit waar zich deze groepsvorming reeds heeft afgetekend. Het betreft hier dus de bevestiging van iets wat reeds bestaat. Deze groepsvorming tekent zich namelijk af op basis van filosofische en ideologische verwantschap. Op het ogenblik bestaat er een socialistische koepel, een liberale, twee christelijke en een pluralistische koepel. In ieder van die koepels heeft men verschillende soorten vormings- en ontwikkelingswerk. De realiteit en de praktijk geven dus reeds een antwoord op de theoretische discussie die wij voeren.

Enkele van deze koepels werken sinds geruime tijd. Onze bekommerning voor een reële ontmoeting met de onderscheiden stromingen in onze samenleving leidde tot de recente subsidiëring van een koepelorganisatie die zich niet wenst op te stellen op basis van één enkele ideologische of filosofische strekking.

Voorliggend ontwerp van decreet belet overigens

niet de samenwerking of de dialoog van organisaties die tot verschillende strekkingen behoren doch die éénzelfde soort werking hebben. In de sector van de amateuristische kunstbeoefening bestaan reeds gestructureerde vormen van samenwerking. De vraag rijst of beleidsvoorbereidend overleg en advies aan het overheidsbeleid alleen vanuit de invalshoek van de soort werking niet te eng en te eenzijdig is. Die invalshoek is inderdaad mogelijk maar zou naar onze mening te eng zijn. Beleidsvoorbereidend overleg dient precies te kunnen steunen op confrontatie van meer soorten werking. Vandaar de optie van het ontwerp van decreet tot een andere groepsvorming.

Cultuurbeleid, vooral in deze sector, is per definitie sterk gericht op problemen en waarden. Het is derhalve essentieel dat beleidsgericht overleg en inspraak ook dient te gebeuren van een eigen waardebevestiging uit en dient te worden geformuleerd van een eigen ideologische en filosofische benadering uit. Aan de onderscheiden strekkingen wordt aldus op gestructureerde wijze de gelegenheid geboden, ten opzichte van het cultuurbeleid van de overheid, van hun eigen probleemgevoeligheid en aanvoelen uit, in overeenstemming met hun eigen waardeschaal, beleidsalternatieven aan te brengen en te formuleren.

Samenwerking in éénzelfde ideologische en filosofische verwantschap is derhalve waardevol. Met dit decreet willen wij het overheidsbeleid in de sector van het sociaal-cultureel werk de kans bieden te worden geconfronteerd met de onderscheiden filosofische en ideologische strekkingen, die in een uniforme samenleving aan bod moeten kunnen komen.

Mevrouw Steyaert heeft gehandeld over de spanning die eventueel zou kunnen heersen met de Hoge Raad en zij heeft reeds zelf geantwoord op een aantijging als zou dit decreet de bevoegdheid van de Hoge Raad voor de Volksopleiding uithollen. Het is niet juist dat de koepels de bevoegdheid van de Hoge Raad zouden ondergraven. Integendeel, beide vervullen duidelijk onderscheiden functies en vullen mekaar aan.

Een belangrijk verschil heeft te maken met de samenstelling van de Hoge Raad voor de Volksopleiding. Deze Hoge Raad moet uiteraard in de samenstelling rekening houden met allerlei criteria, maar het aantal leden dient te worden beperkt. Door deze beperktheid kan onmogelijk iedere vereniging of instelling worden vertegenwoordigd in de Hoge Raad.

De leden zijn afkomstig uit een bepaalde vereniging of instelling en zijn dus niet gemandateerd door andere organisaties om een representatieve functie voor hen te vervullen.

Het is fundamenteel anders met de koepels die op een bestendige wijze een groter deel van de bevolking vertegenwoordigen en waarbij de vertegenwoordigers van de koepels wel de rol van ge-

mandateerde kunnen vervullen en representatief zijn voor zeer vele bij de koepels aangesloten verenigingen en instellingen.

De directe doorstroming tussen de Hoge Raad en het basiswerk verloopt met de koepels veel vlotter en betreft overigens een veel groter deel van het cultureel basiswerk.

Tenslotte werd het probleem opgeworpen van het onderscheid tussen de ideologische en de filosofische strekkingen.

Het decreet opteert voor twee koepels per filosofische strekking voor één per ideologische strekking. Die zienswijze werd enigszins aangevallen, namelijk gezien haar beperkingen. Er werden verscheidene vragen gesteld, onder andere, door mevrouw Maes.

Omwille van de aard van het decreet en van de beoogde doelstellingen, omwille van de functie van de koepels voor beleidsvoorbereidend overleg, diende het aantal koepels beperkt te blijven.

Mevrouw N. Mae s: Is het beperkt, mevrouw de Minister? Dat is de vraag.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Mevrouw Maes, u hebt gelijk waar u zegt dat dank zij ons rijke Vlaamse leven, onze filosofieën kunnen aangroeien.

De voorwaarden tot erkenning en derhalve ook tot subsidiëring zijn echter vrij streng. In het decreet zelf zijn vrij grote beperkingen ingebouwd. Maar u hebt gelijk met te stellen dat theoretisch zeer ver kan worden gegaan met het afsplitsen van de filosofische strekkingen.

Mevrouw Maes, u hebt gevraagd waarom het bibliotheekwerk wel werd opgenomen en de samenlevingsopbouw niet.

Bij de organisaties ter bevordering van het bibliotheekwezen — hier gaat het over — wordt het extern pluralisme aangekleefd. De samenlevingsopbouw die uiteraard intern pluralistisch is geconstrueerd, zal minder duidelijk zijn plaats vinden in het stramien der filosofische en ideologische strekkingen.

Er is ook het probleem van meerdere koepels die zich aanmelden binnen eenzelfde ideologie. Ofwel is er weinig verschil tussen de koepels en dan moeten zij overeenkomen, en samensmelten tot één enkele ofwel is er een aanzienlijk verschil ten gronde en dan hebben wij te maken met hetzij een andere ideologie, hetzij een andere filosofie.

Mevrouw N. Maes: Mevrouw de Minister, dat kunt u toch niet bepalen.

Wanneer een bepaalde groep zich uitspreekt voor een bepaalde ideologie, dan mag de Minister niet zeggen dat hij niet behoort tot die ideologie.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken Minister van

Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden : Vanzelfsprekend niet.

Mevrouw N. Maes Als twee groepen die elk beantwoorden aan de objectieve criteria, zeggen dat zij ieder afzonderlijk een koepel wensen te vormen op basis van hun ideologie, mag de Minister niet zeggen dat er, wat die strekkingen betreft, maar één ideologie mogelijk is. De Minister heeft niet de bevoegdheid te zeggen welke groep behoort tot de orthodoxe of tot de niet orthodoxe strekking.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Mevrouw Maes, ofwel behoren de groepen tot dezelfde ideologie en dan moeten zij overeenkomen, ofwel behoren zij tot twee verschillende ideologieën en dan kunnen er twee koepels zijn. Dat lijkt mij duidelijk. (**Applaus rechts**)

Er werd ook gezegd dat in het decreet een reactionair karakter ligt. Dat kan ik niet aanvaarden. Wij hebben het aantal koepels trachten te beperken tot één per ideologie en tot twee per filosofie. Het is echter duidelijk dat de ideologische en de filosofische strekkingen kunnen evolueren. Bepaalde strekkingen zullen aan belang winnen en andere zullen verkleinen of verdwijnen. De bepalingen van het decreet inzake de koepels plaatst in genen dele een rem op de evolutie, maar zal ze eerder op de voet volgen.

Ik meen in hoofdzaak te hebben geantwoord op de verscheidene vragen die van verschillende kanten werden gesteld.

Mejuffrouw Steyaert heeft haar ongerustheid uitgesproken over het feit dat wij te vrijgevig waren met onze middelen voor deze koepels. Het bewijst alleen het belang dat wij hechten aan het beleidsvoorbereidend werk en aan de participatie met dit beleid. Wij wensen dat de samenwerking op een zo gunstig mogelijke manier verloopt, waarbij wij nochtans duidelijk willen stellen dat zulks niet ten nadele mag uitvallen van de sociaal-culturele verenigingen en van de daarvoor beschikbaar gestelde middelen.

Ik denk hiermede de voornaamste punten te hebben besproken.

Ik wil nog de verslaggever, de heer Diegenant, danken voor zijn uitstekend verslag

Mag ik u voorstellen dit decreet goed te keuren? (**Applaus bij de leden van de meerderheid**)

De Voorzitter : Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking voor gesloten.

De artikelsgewijze bespreking en de naamstemming over het gehele ontwerp van decreet zullen zo dadelijk worden gehouden.

ONTWERP VAN DECREET waarbij de bestemming wordt vastgesteld van voorlopige kredieten welke in mindering komen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1976 — 6-A (1975-1976) — Nrs. 1 en 2.

Artikelsgewijze behandeling

De Voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet waarbij de bestemming wordt vastgesteld van voorlopige kredieten welke in mindering komen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1976 — 6-A (1975-1976) — Nrs. 1 en 2.

Artikel 1 luidt als volgt:

Artikel 1

De bestemming van voorlopige kredieten welke in mindering komen van de kredieten der sectoren der begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1976, wordt vastgesteld als volgt:

Aan de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden :

a) Lopende uitgaven	F 1140000000
b) Kapitaaluitgaven :	
- Niet gesplitste kredieten F	31800000
- Ordonnanceringskredieten F	180 000 000

Aan het Ministerie van Middenstand:

Lopende uitgaven	F 94900000
------------------	------------

Aan de Minister van Verkeerswezen:

a) Lopende uitgaven	F 41500000
b) Kapitaaluitgaven :	
- Niet gesplitste kredieten F	6 300 000
- Ordonnanceringskredieten F	100 000 000

Aan het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin:

a) Lonende uitgaven	F 110 400 000
b) Kapitaaluitgaven :	
- Niet gesplitste kredieten F	6300000

Aan het Ministerie van Landbouw:

a) Lopende uitgaven	F 4200000
b) Kapitaaluitgaven :	
- Niet gesplitste kredieten F	75 000

Aan het Ministerie van Economische Zaken:

Lopende uitgaven	F 19800000
------------------	------------

— **Aangenomen.**

Art. 2

Voorlopige kredieten ten belope van 530 200 000 frank en 8 300 000 frank, respectievelijk voor de lopende uitgaven en voor de kapitaaluitgaven, welke in mindering komen van de kredieten van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1976, zijn bestemd voor de Minister van Nationale Opvoeding.

— **Aangenomen.**

Art. 3

De voorlopige kredieten waarvan de bestemming bij dit decreet wordt bepaald, mogen niet aangevend worden tot nieuwe lopende en kapitaaluitgaven vroeger niet toegelaten door de legislatuur.

— **Aangenomen.**

Art. 4

Van 1 januari 1976 af zijn toegestaan de vastleggingen betreffende de nieuwe verplichtingen waarvoor toelating wordt aangevraagd onder de Titels I — Lopende uitgaven (gesplitste kredieten) en II — Kapitaaluitgaven (gesplitste kredieten), van de begrotingen voor het begrotingsjaar 1976. Deze toelating is niet van kracht voor nieuwe uitgaven vroeger niet toegelaten door de Legislatuur, noch voor uitgaven op nieuwe programma's.

— **Aangenomen.**

Art. 5

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 1976.

— **Aangenomen.**

Naamstemming over het gehele ontwerp van decreet

De Voorzitter : Wij gaan over tot de naamstemming.

Uitslag van de stemming:

147 leden namen deel aan de stemming.

109 hebben geantwoord: JA.

33 hebben geantwoord: NEEN.

5 hebben zich ONTHOUDEN.

Dientengevolg neemt de Raad het ontwerp van decreet aan, het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden overgemaakt.

JA hebben geantwoord:

Akkermans P.
 Bascour J.
 Belmans J.
 Bertels L.
 Blanckaert Karel
 Bode M.
 Boey F.
 Bogaert Albert
 Bonnel R.
 Bourgeois A.
 Buchmann J.
 Chabert J.
 Claes Albert
 Claey's Dries
 Claey's Walter
 Coens D.
 Colla F.
 Cooreman E.
 Coucke M.
 Craeybeckx-
 Orij G. (Mw.)
 Daems Jean
 Daems Joseph
 d'Alcantara A.
 De Backer-
 Van Ocken H. (Mw)
 De Bondt F.
 De Clercq Constant
 Declercq Tijl
 De Croo H.
 Demeester-
 De Meyer W. (Mw.)
 Demey O.
 Deneir A.
 De Paepe P.
 Dequae A.
 De Seranno J.
 De Vidts P.
 Devos G. (Mej.)
 De Winter A.
 D'haeseleer L.
 D'Haeyer R.
 D'Hondt-Van
 Opdenbosch P. (Mw.)
 Dhooge M.
 Dhoore L.
 Diegenant A.
 Dupont A.
 Dupré J.
 Février S.
 Flamant E.
 Geens G.
 Gerits J.
 Gheysen R.
 Gijs R.
 Grootjans F.
 Henckens J.
 Hendrickx J.

Hulpiau R.
 Kelchtermans L.
 Kempinaire A.
 Keuleers J.
 Lagae A.
 Lahaye H.
 Lecluyse R.
 Leemans E.
 Lenssens J.
 Leynen H.
 Lindemans L.
 Martens Wilfried
 Mesotten W.
 Monard G.
 Nauwelaers L.
 Olivier M.
 Otte R.
 Pede J.
 Peeters Renaat
 Poma K.
 Poortmans P.
 Rolin Jaquemyns R.
 Rutten M.
 Smeers T.
 Smets A.
 Smitt C. (Mej.)
 Staels-
 Dompas N. (Mw.)
 Steyaert H. (Mej.)
 Suykerbuyk H.
 Swaelen F.
 Tanghe F.
 Vanackere L.
 Van Canneyt J.
 Vandamme F.
 Vandekerckhove Rob.
 Vandenaabeele A.
 Vandenberghe G.
 Van der Aa M.
 Vanderborcht F.
 Jandersmissen E.
 Jan Dessel J.
 Vangeel J.
 Van Herreweghe M.
 Vankeirsbilck E.
 Van Mechelen F.
 Vannieuwenhuyze R.
 Van Rompaey R.
 Van Waterschoot J.
 Verbist A.
 Verhaegen Guido
 Verhaegen Joris
 Verlact-
 Gevaert M. (Mw.)
 Jerleysen W.
 Naltniel L.
 Wijnen F.

NEEN hebben geantwoord:

Blancquaert François
 Boel H.
 Boeykens G.
 Claes Lode
 Claes Willy
 De Beul A.
 de Bruyne H.
 Degraeve J.
 De Rore A.
 Jorissen W.
 Julliams Y. (Mw.)
 Kuijpers W.
 Laridon A.
 Maes Nelly (Mw.)
 Maes Robert
 Olaerts J.
 Raskin E.

Rombaut L.
 Sels L.
 Somers J.
 Van Daele D.
 Vandemeulebroucke J.
 Van den Eynden J.
 Vandenhove M.
 Van der Elst F.
 Vandezande R.
 Van Elewyck J.
 Van Hoorick A.
 Vanijlen E.
 Van In G.
 Van Lent A.
 Van Ooteghem O.
 Vernimmen W.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Babylon M. De Facq E.
 Bogaerts August Vanhaegendoren M.
 Coppieters M.

De leden die zich hebben onthouden, worden verzocht de reden voor hun onthouding kenbaar te maken.

De heer August Bogaerts: Mijnheer de Voorzitter, ik heb afgesproken met de heer Bertrand.

De heer M. Coppieters : Mijnheer de Voorzitter, ik heb afgesproken met de heer De Wulf.

De heer M. Vanhaegendoren: Mijnheer de Voorzitter, ik heb afgesproken met Minister Lavens.

De heer E. Facq: Mijnheer de Voorzitter, ik heb afgesproken met de heer De Keersmaeker.

De heer M. Babylon Mijnheer de Voorzitter, ik heb afgesproken met de heer Verroken.

De heer J. Van Elewyck: Mijnheer de Voorzitter, indien de oppositie niet aanwezig was, had de stemming niet kunnen plaatshebben.

ONTWERP VAN DECREET tot erkenning en subsidiëring van de Nederlandstalige koepelorganisaties voor beleidsvoorbereidend overleg in de sector sociaal-cultureel werk voor volwassenen — 124 1974-1975) — Nrs. 1 tot 6.

Artikelsgewijze behandeling

De Voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot er-

kenning en subsidiëring van de Nederlandstalige koepelorganisaties voor beleidsvoorbereidend overleg in de sector sociaal-cultureel werk voor volwassenen, waarvan het door de Commissie gewijzigd opschrift als volgt luidt: ontwerp van decreet tot erkenning en subsidiëring van de Nederlandstalige koepels in de sector van het sociaal-cultureel werk voor volwassenen. De door de Commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

HOOFDSTUK 1

Artikel 1

Binnen de grenzen van de culturele dotaties verleent de Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort, onder de bij of krachtens dit decreet bepaalde voorwaarden, rijkstoelagen aan de in artikel 2 en 3 bedoelde erkende Nederlandstalige koepels voor beleidsvoorbereidend overleg in de sector sociaal-cultureel werk voor volwassenen.

— **Aangenomen.**

Art. 2

Onder koepel wordt verstaan een organisatie die in de sector van het sociaal-cultureel werk voor volwassenen op bestendige, representatieve en autonome wijze overleg pleegt en voorbereidend werk levert ten overstaan van het globale cultuurbeleid van de overheid en die op specifieke wijze de voorstellen, de gegevens en de projecten betreffende dit cultuurbeleid laat doorstromen naar de bij de koepel aangesloten organisaties.

De Voorzitter : De heer Leo Vanackere heeft het woord.

De heer Leo Vanacker (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mag ik erop wijzen dat in artikel 2 een woord verkeerd werd gebruikt, wat nogal storend is.

Wij spreken daar over „voorbereidend werk levert ten overstaan van...“. Dit zou moeten zijn „ten aanzien van“. Ten overstaan wil zeggen „in bijzijn van, in tegenwoordigheid van“. Wat ik voorstel is dus een eenvoudige tekstverbetering, die geen amendement noodzakelijk maakt.

De Voorzitter : Is de Raad het daarmee eens ? **(Instemming)**

Dan breng ik het artikel met deze vormwijziging in stemming.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK II

Erkenning

Art. 3

Om als Nederlandstalige koepel voor beleidsvoorbereidend overleg in de sector sociaal-cultureel werk voor volwassenen erkend te worden en te blijven moeten de koepels:

1) Uitsluitend met dit doel tot stand zijn gekomen op basis van vrijwillige toetreding van ten minste vijf hetzij ideologisch of filosofisch verwante landelijke organisaties, hetzij landelijke organisaties die niet wensen beschouwd te worden als te behoren tot een bepaalde ideologische of filosofische strekking, waarbij :

a) de landelijke organisaties dienen erkend te zijn door de Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort;

b) de landelijke organisaties slechts eenmaal in aanmerking kunnen worden genomen voor de berekening van het vereiste minimale aantal landelijke organisaties dat bij een erkende koepelorganisatie dient aangesloten ;

c) met een landelijke organisatie worden gelijkgesteld vier erkende autonome streekorganisaties, één erkende instelling of dienst die ten behoeve van de hele Nederlandse cultuurgemeenschap functioneert, hetzij vier erkende instellingen of diensten met streekgebonden werking.

De Minister, de Hoge Raad voor de Volksopleiding gehoord, bepaalt welke erkende instellingen of diensten streekgebonden of ten behoeve van de hele Nederlandse cultuurgemeenschap functioneren.

2) Organisaties groeperen die samen ten minste drie van de volgende vijf werkvormen van het sociaal-cultureel werk mede onder hun beheer organiseren :

a) sociaal-cultureel vormingswerk in verenigingsverband ;

b) sociaal-cultureel vormingswerk en -ontwikkelingswerk in instellingen;

c) ontwikkelingswerk door diensten of in verenigingsverband ;

d) amateuristische kunstbeoefening;

e) bevordering en aanmoediging van het openbare bibliotheekwerk.

3) Oppericht zijn op particulier initiatief in de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk.

4) Hun zetel hebben in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalig arrondissement Brussel-Hoofdstad.

5) Geleid worden door een bestuurslichaam dat ten minste uit vijf leden bestaat en waarin de verschillende werkvormen van het sociaal-cultu-

reel werk, die bij de koepel zijn aangesloten, vertegenwoordigd zijn.

6) Over een bestendig secretariaat beschikken met ten minste twee voltijds werkende personeelsleden, waarvan ten minste één personeelslid met beleidsverantwoordelijkheid.

7) Het bewijs leveren gedurende ten minste één jaar voor het indienen van de aanvraag tot erkenning de volgende activiteiten te hebben georganiseerd :

a) ten minst tien bestuursvergaderingen per jaar;
b) de uitgave van een contactblad ten behoeve van de kaderleden van de aangesloten organisaties, instellingen of diensten dat ten minste vier maal per jaar verschijnt;

c) ten minste twaalf contactvergaderingen of studiebijeenkomsten per jaar voor de aangesloten organisaties, diensten of instellingen over verschillende problemen van het cultuurbeleid en het verspreiden van verslagen en werkdocumenten daaromtrent;

d) de jaarlijkse organisatie van een landelijke bijeenkomst rond een belangrijk thema in verband met het cultuurbeleid ten behoeve van de kaderleden van de aangesloten organisaties, diensten of instellingen;

en deze activiteiten na de erkenning voortdurend blijven uitoefenen;

e) het aanvaarden van de verplichting tot het verstrekken van beleidsvoorbereidende adviezen aan de overheid;

f) het organiseren van kadervorming voor personeelsleden van de aangesloten organisaties, diensten of instellingen, gedurende tenminste 6 dagdelen per jaar;

g) het zenden van een afvaardiging naar die bijeenkomsten voor culturele integratie met Nederland die door de Minister van Nederlandse Cultuur als belangrijk voor het beleid worden aangeduid.

8) Een boekhouding bezitten en deze zodanig organiseren dat de financiële controle in verband met de aanwending van de rijkstoelagen mogelijk is. De Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort, kan een boekhoudkundig plan en bijzondere regelen betreffende de boekhouding opleggen.

9) Jaarlijks een begroting, waaruit ten minste het evenwicht van ontvangsten en uitgaven blijkt en de rekeningen van het vorige jaar met de nodige verantwoordingsstukken voorleggen.

10) Aanvaarden dat de aangestelde inspecteurs en verificateurs de werking en de boekhouding, zo nodig ter plaatse, onderzoeken.

De Voorzitter :Op dit artikel is er een amendement voorgesteld door de heer Coppieters. Het amendement luidt als volgt:

Nummers 1) en 2) van dit artikel vervangen door wat volgt:

„1. Uitsluitend met dit doel tot stand zijn gekomen op basis van vrijwillige toetreding van ten minste vijf naar werksoort verwante landelijke organisaties die behoren tot:

a) het sociaal-cultureel vormingswerk in verenigingsverband ;

b) de amateuristische kunstbeoefening ;

c) het sociaal-cultureel vormingswerk en ontwikkelingswerk in instellingen;

d) het opbouwwerk (buurtwerk, maatschappelijk opbouwwerk, categoriaal opbouw werk).

De landelijke organisaties moeten erkend zijn door de Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse cultuur behoort”.

De heer Coppieters heeft het woord.

De heer M. Coppieter (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, geachte Collega's ! De strekking van het amendement bij artikel 3 is bekend. De koepelvorming naar werkveld of werksoort. Het is duidelijk dat wij de samenwerking over de waardevolle bestaande filosofische en ideologisch gebonden werken heen trachten te stimuleren. Met andere woorden, het is niet gericht tegen de filosofische of ideologische bindingen, maar het gaat om een horizontaal pluralisme dat, met het oog op de degelijkheid en de kundigheid, de horizontale samenwerking boven het verticale pluralisme stelt. Dit kwam onvoldoende duidelijk over in het antwoord van mevrouw de Minister.

Geachte collega's, in zijn „Strategie van de cultuur” schrijft professor C. van Peursen ergens over „de blinde vlek”, waar hij handelt over de moeilijkheid om de problematische aspecten, dit wil zeggen aspecten die wij zouden willen veranderen, te onderkennen en onder de aandacht te brengen.

Welnu, deze blinde vlek kleeft als een schoonheidsfout aan dit koepeldecreet. Professor van Peursen schrijft : „In het doolhof van historische constellaties is de mens geneigd de hem toevertrouwde situatie eerder als een uitweg dan als een impasse te zien”.

Wij hebben de indruk dat de concretisering van het Cultuurpact, onder meer in dit koepeldecreet, ergens op een impasse gaat lijken. Want wat zien wij ? Ik wil fundamenteel, en niet alleen in de vorm, dit amendement verdedigen.

Het is duidelijk dat dit zou leiden tot maar vier of vijf koepels, maar daar gaat het niet om. Ik zou het ook verdedigen indien het moest leiden tot een hoger aantal. Het is een fundamentele opvatting over de rol en de plicht aan overleg en kundigheid.

Wij zien geen bevrijding-in-samenwerking, wij zien eerder een kluistering-in-sociaal-politieke vervlechting. Aldus wordt de neesteliike vormge-

ving van ons volk en zijn toekomstige maatschappijstructuren van meetaf aan opgedeeld en gehypothekeerd door dit decreet.

Zeker, de overheid mag en kan in haar cultuurbeleid de geestelijke soevereiniteit in eigen kringen erkennen en iedere discriminatie weren, maar terzelfdertijd en boven deze opdracht en omwille van het algemeen belang, moet de overheid de samenwerking, de gediversifieerde inbreng tot verhoging van het peil van de volksopvoeding, bevorderen en zelfs eisen. Dit is de inzet van ons amendement bij artikel 3. Wij moeten met name een pluralistisch antwoord geven aan de gevestigde belangen die, hoe waardevol ook, altijd en overal een hinderpaal dreigen te vormen voor vernieuwing, een antwoord ook aan vastgeroeste gewoonten en aan sociologische zwaarte krachten.

Ik wil hier geenszins voorbijgaan aan de educatieve rol die inderdaad gespeeld wordt, door politieke partijen, vakbonden, beroepsverenigingen, stichtingen allerhande. Die rol bestaat en is waardevol. Maar uit en boven deze inbrengen moet een verfijnde samenwerkingsdemocratie mogelijk worden gemaakt. Dit kon door dit decreet. Die kans mist u. Dit kan niet vanuit de allesdoende staat, dit kan evenmin vanuit alleen zaligmakende zuilen.

Zo stellen wij de vraag naar de overheid bij dit decreet: is de staat — en zijn de ondergeschikte besturen — werkelijk de uitdrukking van het algemeen belang, of is de staat alleen maar de centen uitdelende uitdrukking van machts- en belangengroepen?

Automatisch conformisme, geachte Collega's, is altijd een vlucht voor de vrijheid. Ik heb de indruk dat u zich in die vluchtbeweging bevindt, want horizontaal pluralisme verrijkt inhoudelijk het overheidsbeleid dat sterker aldus de vertolking zal zijn van het algemeen belang en van de vernieuwingstrends. Vertikaal pluralisme kan daarentegen, wanneer het te zeer wordt versterkt, staatsontbindend, maatschappijontbindend werken.

En in het algemeen belang moeten wij vasthouden aan de noodzaak van een zelfstandige inbreng, van de overheid, zowel de staat als de ondergeschikte besturen, een zelfstandige inbreng in het „machtsbewegen” een inbreng die zich van andere behoort te onderscheiden, ten eerste, door zijn brede oriëntering en ten tweede, door zijn gericht-zijn op het concrete welzijn van de hele bevolking.

Ook in dat licht moet ons amendement bij artikel 3 worden begrepen. Mag ik erop wijzen dat de werksoort- of werkveldkoepels met de subsidiëring die hun zou toekomen en die ook geen dubbele subsidiëring zou kunnen zijn, het mogelijk zouden maken langs verschillende kanalen, omdat de financiële middelen zouden aanwezig zijn,

wetenschappelijk onderzoek, begeleiding en training in de verschillende werkvelden mogelijk te maken.

Het is de overheid eer en plicht de degelijkheid te bevorderen en te waarborgen.

Aldus is het aanvaardbaar en wenselijk dat de overheid, boven en naast de subsidiëring van filosofisch en ideologisch gediversifieerde bewegingen, stichtingen, instituten, enz. ook het samenwerkingsorgaan met het oog op één of ander gezamenlijk werkveld zou steunen.

Een filosofisch-ideologisch koepelbeleid is duidelijk ook een bedreiging voor nieuwe initiatieven. Het bewerkt en bestendigt het establishment.

In onze optiek moet de overheid vanuit en op grond van het „Cultuurpact” niet alleen iedere discriminatie op filosofische-ideologische grond vermijden, maar moet zij de vakkundige samenwerking in ieder werkveld in de hand werken.

Boven de zwakke of sterke bindingen met politieke partijen en/of groeperingen staat de eigen wetmatigheid van het cultureel werk.

Koepels per vakgebied zullen zeer waarschijnlijk ook de samenwerking met Nederland gemakkelijker en beter in de hand werken.

Het amendement bij artikel 3 van onze fractie ligt dus duidelijk in de lijn van een maatschappelijke en levensbeschouwelijke optie en beleidskeuze.

Wij Vlaams-nationalisten zijn vóór alles bekommerd om de samenhang in de samenleving. Wij willen bewust naar een horizontaal pluralisme, in casu, het samenwerken van filosofisch-ideologische geëngageerde en niet-geëngageerde organisaties in pluralistische koepels.

Dat steeds meer enkelingen en organisaties in Vlaanderen — het doet zich meer en meer voor en wij hopen dat die gezonde ontwikkeling zal doorgaan — ieder „etiket” afwijzen, betekent helemaal niet dat zij geen levensengagement zouden beleven, maar integendeel, dat zij in en door dat engagement met anderen willen samenwerken.

Dat is de diepste zin van opbouwwerk.

Dit decreet, en andere, zou ons moeten toelaten het vertikaal pluralisme efficiënt in te schakelen in horizontale samenwerkingsorganen.

Het door de traditionelen gewilde cultuurbeleid komt ons voor als een machtswinkel, wat meteen iedere cultuurdynamiek in gevaar brengt.

Daartegenover stellen wij, Vlaams-nationalisten, de „agora” — de Griekse markt —, een werkveld waar ieder mens en iedere groep, in volle overtuiging, met volle geloof, en met de eigen „utopia” een inbreng kan doen om gezamenlijk in pluriformiteit het werkveld beter, waarachtiger en schoner te maken.

Dat christenen en humanisten hun verlossende en bevrijdende boodschap opgeven is bijzonder pijnlijk.

Wij zien het autonome Vlaanderen opdagen als een „wijd en geestelijk huis”. In deze tempel van de cultuur zijn kooplieden niet op hun plaats.

De Voorzitter : Wordt de naamstemming gevraagd ? (**Twaalf leden staan op**)

Dames en Heren, wij gaan over tot de naamstemming over het amendement van de heer Coppieters bij artikel 3.

Uitslag van de stemming.

145 leden namen deel aan de stemming.

18 leden antwoordden ja.

124 leden antwoordden neen.

3 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

JA hebben geantwoord:

Blancquaert François	Maes Robert
Claes Lode	Olaerts J.
Coppieters M.	Raskin E.
De Beul A.	Sels L.
de Bruyne H.	Somers J.
De Kegel G. (Mw.)	Vandemeulebroucke J.
Jorissen W.	Vandezande R.
Kuijpers W.	Van In G.
Maes Nelly (Mw.)	Van Ooteghem O.

NEEN hebben geantwoord:

Akkermans P.	De Bondt F.
Bascour J.	De Clercq Constant
Belmans J.	Declercq Tijn
Bertels L.	De Croo H.
Blanckaert Karel	Degraeve J.
Bode M.	Demeester-
Boel H.	De Meyer W. (Mw.)
Boey F.	Demey O.
Boeykens G.	Deneir A.
Bogaert Albert	De Paepe P.
Bogaerts August	De Rore A.
Bonnell R.	De Seranno J.
Bourgeois A.	De Vidts P.
Buchmann J.	Devos G. (Mej.)
Chabert J.	De Winter A.
Claes Albert	D'haeseleer L.
Claes Willy	D'Haeyer R.
Claeys Dries	D'Hondt-Van
Claeys Walter	Opdenbosch P. (Mw.)
Coens D.	Dhooge M.
Colla F.	Dhoore L.
Cooreman E.	Diegenant A.
Coucke M.	Dupont A.
Craeybeckx-	Dupré J.
Orij G. (Mw.)	Février S.
Daems Jean	Flamant E.
Daems Joseph	Geens G.
d'Alcantara A.	Gerits J.
De Backer-	Gheysen R.
Van Ocken H. (Mw.)	Gijs R.

Grootjans F.
Henckens J.
Hendrickx J.
Hulpiau R.
Julliams Y. (Mw.)
Kelchtermans L.
Kempinaire A.
Keuleers J.
Lagae A.
Lahaye H.
Laridon A.
Lecluyse R.
Leemans E.
Lenssens J.
Leynen H.
Lindemans L.
Martens Wilfried
Mesotten W.
Monard G.
Nauwelaers L.
Olivier M.
Otte R.
Pede J.
Peeters Renaat
Poma K.
Poortmans P.
Rolin Jaquemyns R.
Rombaut L.
Rutten M.
Smeers T.
Smets A.
Smitt C. (Mej.)
Staels-
Dompas N. (Mw.)
Steyaert H. (Mej.)

Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Tanghe F.
Vanackere L.
Van Canneyt J.
Van Daele D.
Vandamme F.
Vandekerckhove Rob.
Vandenabeele A.
Vandenbergh G.
Van den Eynden J.
Van der Aa M.
Vanderborcht F.
Vandersmissen E.
Van Dessel J.
Van Elewyck J.
Vangeel J.
Vangronsveld F.
Van Herreweghe M.
Van Hoeylandt B.
Van Hoorick A.
Vanijlen E.
Vankeirsbilck E.
Van Mechelen F.
Vannieuwenhuyze R.
Van Rompaey R.
van Waterschoot J.
Verbist A.
Verhaegen Guido
Verhaegen Joris
Verlact-
Gevaert M. (Mw.)
Verleysen W.
Waltniel L.
Wijnen F.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Babylon M.	Vanhaegendoren M.
De Facq E.	

De Voorzitter : De leden die zich hebben onthouden, worden verzocht de redenen voor hun onthouding kenbaar te maken.

De heer M. Babylon Zelfde reden van onthouding.

De heer E. D eFacq : Zelfde reden van onthouding.

De heer M. Vanhaegendoren : Zelfde reden van onthouding.

De heer Coppieters Mijnheer de Voorzitter, wij vragen de naamstemming over artikel 3. (**Twaalf leden staan op**)

De Voorzitter : Wij gaan over tot de naamstemming over artikel 3.

Uitslag van de stemming.

146 leden namen deel aan de stemming.

109 leden antwoordden ja.

17 leden antwoordden neen.

20 leden hebben zich onthouden.

Artikel 3 is aangenomen.

JA hebben geantwoord:

Akkermans P.
 Bascour J.
 Belmans J.
 Bertels L.
 Blanckaert Karel
 Bode M.
 Boey F.
 Bogaert Albert
 Bonnel R.
 Bourgeois A.
 Buchmann J.
 Chabert J.
 Claes Albert
 Claes Dries
 Claes Walter
 Coens D.
 Colla F.
 Cooreman E.
 Coucke M.
 Craeybeckx-
 Orij G. (Mw.)
 Daems Jean
 Daems Joseph
 d'Alcantara A.
 De Backer-
 Van Ocken H. (Mw.:
 De Bondt F.
 De Clercq Constant
 Declercq Tijn
 De Croo H.
 Demeester-
 De Meyer W. (Mw.)
 Demey O.
 Deneir A.
 De Paep P.
 De Seranno J.
 De Vidts P.
 Devos G. (Mej.)
 De Winter A.
 D'haeseleer L.
 D'Haeyer R.
 D'Hondt-Van
 Opend Bosch P. (Mw.:
 Dhooge M.
 Dhoore L.
 Diegenant A.
 Dupont A.
 Dupré J.
 Février S.
 Flamant E.
 Geens G.

Gerits J.
 Gheysen R.
 Gijs R.
 Grootjans F.
 Henckens J.
 Hendrickx J.
 Hulpiau R.
 Kelchtermans L.
 Kempinaire A.
 Keuleers J.
 Lagae A.
 Lahaye H.
 Lecluyse R.
 Leemans E.
 Lenssens J.
 Leynen H.
 Lindemans L.
 Martens Wilfried
 Mesotten W.
 Monard G.
 Nauwelaers L.
 Olivier M.
 Otte R.
 Pede J.
 Peeters Renaat
 Poma K.
 Poortmans P.
 Rolin Jaquemyns R.
 Rutten M.
 Smeers T.
 Smets A.
 Smitt C. (Mej.)
 Staels-
 Dompas N. (Mw.)
 Steyaert H. (Mej.)
 Suykerbuyk H.
 Swaelen F.
 Tanghe F.
 Vanackere L.
 Van Canneyt J.
 Vandamme F.
 Vandekerckhove Rob.
 Vandenabeele A.
 Vandenbergh G.
 Van der Aa M.
 Vanderborght F.
 Vandersmissen E.
 Van Dessel J.
 Vangeel J.
 Vangronsveld F.
 Van Herreweghe M.

Vankeirsbilck E.
 Van Mechelen F.
 Vannieuwenhuyze R.
 Van Rompaey R.
 van Waterschoot J.
 Verbist A.
 Verhaegen Guido

Verhaegen Joris
 Verlact-
 Gevaert M. (Mw.)
 Verleysen W.
 Walt Niel L.
 Wijnen F.

NEEN hebben geantwoord:

Blancquaert François
 Claes Lode
 De Beul A.
 de Bruyne H.
 De Kegel G. (Mw.)
 Jorissen W.
 Kuijpers W.
 Maes Nelly (Mw.)
 Maes Robert

Olaerts J.
 Raskin E.
 Sels L.
 Somers J.
 Vandemeulebroucke J.
 Vandezande R.
 Van In G.
 Van Ooteghem O.

Zich ONTHOUDEN hebben:

Babylon M.
 Boel H.
 Boeykens G.
 Bogaerts August
 Claes Willy
 Coppieters M.
 De Facq E.
 Degraeve J.
 De Rore A.
 Julliams Y. (Mw.)

Laridon A.
 Rombaut L.
 Van Bogaert E.
 Van Daele D.
 Van den Eynden J.
 Van Elewyck J.
 Vanhaegendoren M.
 Van Hoeylandt B.
 Van Hoorick A.
 Vanijlen E.

De Voorzitter : De leden die zich hebben onthouden, worden verzocht de redenen voor hun onthouding kenbaar te maken.

De heer H. Boel : Ik zal onze onthouding motiveren bij de stemming over het geheel van het decreet.

De Voorzitter :

Art. 4

Er kunnen ten hoogste worden erkend:

1. twee koepels per filosofische strekking, indien de koepel steunt op ten minste 5 filosofisch verwante landelijke organisaties ;
2. één koepel per ideologische strekking, indien de koepel steunt op ten minste 5 ideologische verwante landelijke organisaties;
3. twee koepels van elk ten minste 5 landelijke organisaties die niet wensen beschouwd te worden als te behoren tot een bepaalde ideologische of filosofische strekking.

— **Aangenomen**

Art. 5

De Koning bepaalt nader, de Hoge Raad voor de Volksopleiding gehoord, de formaliteiten voor het verlenen, het handhaven en het opheffen van de erkenning.

De Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort, verleent de erkenning en heft deze op, de Hoge Raad voor de Volksopleiding gehoord.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK III

Toelagenregeling

Art. 6

§ 1. De rijkstoelage bestaat uit een toelage voor personeelskosten, uit een vaste basistoelage en uit een toelage voor de werking.

§ 2. Als gesubsidieerde personeelskosten worden beschouwd: het brutobedrag van het salaris en van het vakantiegeld van de personeelsleden met beleidsverantwoordelijkheid en van de administratieve personeelsleden en de bijdragen die de werkgever dient te storten in toepassing van het wettelijk stelsel van de sociale voorzieningen.

2. Voor de berekening van de toelagen bepaalt de Koning, de Hoge Raad voor de Volksopleiding gehoord, de weddeschalen en de daaraan gekoppelde voorwaarden. Het in aanmerking te nemen brutobedrag van het salaris mag enerzijds voor de personeelsleden met beleidsverantwoordelijkheid niet lager zijn dan de beginwedde van een bestuurssecretaris en niet hoger zijn dan de eindwedde van een directeur in de Rijksadministratie, anderzijds voor de administratieve personeelsleden niet lager dan de beginwedde van klerk en niet hoger dan de eindwedde van bestuurssecretaris in de Rijksadministratie. Deze weddeschalen worden gekoppeld aan het indexcijfer van de consumptieprijzen, overeenkomstig de bepalingen vervat in de wet van 2 augustus 1971 waarbij wedden, lonen en pensioenen aan de index der consumptieprijzen worden gekoppeld.

3. De weddetoelagen worden slechts toegekend indien de uitgekeerde brutosalarissen voor de personeelsleden met beleidsverantwoordelijkheid, respectievelijk de administratieve personeelsleden ten minste overeenstemmen met de hiervoor bedoelde weddeschalen.

4. De Koning bepaalt, de Hoge Raad voor de Volksopleiding gehoord, de aard van de diploma's of andere bekwaamheidsbewijzen waarvan de personeelsleden naar gelang van hun functie houder moeten zijn of de bewijzen van beroepservaring die zij dienen over te leggen opdat de koepels uit hoofde van deze documenten toelagen zouden kunnen ontvangen.

§ 3. Voor ~~der lende~~ koepels omvat de Rijkstoelage :

1. 100 procent van de in § 2 bedoelde personeelskosten voor ten hoogste drie voltijds werkende personeelsleden met beleidsverantwoordelijkheid en voor ten hoogste twee voltijds werkende administratieve personeelsleden;
2. een vaste jaarlijkse basistoelage van 350 000F;
3. een jaarlijkse werkingstoelage van 250 000 F per gesubsidieerd personeelslid met beleidsverantwoordelijkheid.

§ 4. De Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort, kan de onder § 3, 2 en 3, bedoelde bedragen aanpassen.

— **Aangenomen**

Art. 7

§ 1. De erkende koepels moeten jaarlijks ten laatste op 1 april voor het volgend activiteitsjaar, een verzoek tot subsidiëring richten tot de Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort. Dit verzoek moet vergezeld zijn van de nodige informatie in de voorgeschreven vorm over de voorbije en geplande activiteiten en een volgens het boekhoudkundig plan opgestelde begroting voor het komende jaar.

92. Onder het voorbehoud dat de afrekening van het vorige jaar en de begroting van het lopende jaar door de Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort zijn goedgekeurd, wordt de Rijkstoelage uitgekeerd onder vorm van driemaandelijke voorschotten, ten bedrage van 1/4 van de in het voorbije jaar toegekende toelage, te betalen per trimester van het begrotingsjaar waarvoor zij werden ingeschreven en goedgekeurd. Het nog resterende gedeelte van de toelage wordt uitgekeerd, na de goedkeuring door de Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort, van de in het voorbije jaar gedane uitgaven en de vóór 31 januari voorgelegde betalingsbewijzen, voor 1 maart van het jaar dat volgt op het gesubsidieerde activiteitsjaar.

33. De Koning bepaalt, de Hoge Raad voor de Volksopleiding gehoord, de nadere regeling voor de uitbetaling van de verschillende subsidies.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK IV

Overgangs- en slotbepalingen

Art. 8

De vijf verenigingen voor socio-cultuurbeleid, die op naam reeds het voorontwerp uitmaken van een speciale begrotingspost op de begroting 1975 van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap, Sector Nederlandse Cultuur, worden voor de toepassing van dit decreet voor een overgangperiode van twee jaar beschouwd als erkende koepels. Zij beschikken over deze overgangperiode om te voldoen aan de bij artikelen 2 en 3 gestelde voorwaarden.

— **Aangenomen.**

Art. 9

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 1976.

— **Aangenomen.**

Verklaringen vóór de stemming

De Voorzitter r: De heer Boel heeft het woord voor een verklaring voor de stemming.

De heer H. Boel (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, Dames en Heren ! Wij hebben steeds positief gestaan ten opzichte van de rol die de koepelorganisaties in het kader van het beleidsvoorbereidend werk kunnen vervullen.

In onze opvatting evenwel diende het aantal koepels beperkt te blijven, ten einde degelijk werk mogelijk te maken.

Wij kunnen dan ook de regering onmogelijk volgen wanneer een vermenigvuldiging van het aantal koepels, zoals bepaald in artikel 4, wordt ingevoerd. Het huidige ontwerp maakt 11 koepels mogelijk. Dit grote aantal zal uiteraard het overleg met de overheid sterk bemoeilijken.

Om deze redenen zullen wij ons dan ook onthouden.

Mevrouw N. Maes : 11 is een minimum.

De heer H. Boel Dat heb ik gezegd.

De Voorzitter: De heer Coppieters heeft het woord.

De heer M. Coppieters (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, Dames en Heren ! Onze fractie zal zich bij de stemming van dit

decreet eveneens onthouden om de redenen uiteengezet zowel door Mevrouw Maes als door mijzelf. Wij stemmen niet neen omdat het duidelijk is dat wij niet alleen eerbied en begrip opbrengen, maar ook omdat wij gewoon de rijke inbreng in ons Vlaamse land van al deze verscheidenheden aanvaarden. Wij menen echter dat dit in het beleid dat wordt gevoerd, voldoende gewaarborgd is — maar nog niet voldoende gesubsidieerd — in de werken en verenigingen.

Wij dachten dat per werksoort al deze rijke inbrengen moesten worden samengebracht, wat de betekenis zou zijn van koepels die een overheidsbeleid voorbereiden.

Om al deze redenen spijt het ons werkelijk dit decreet, dat wij een gemiste kans noemen, niet te kunnen goedkeuren. (**Applaus bij de leden van de Volksunie**)

ONTWERP VAN DECREET tot erkenning en subsidiëring van de Nederlandstalige koepels in de sector van het sociaal-cultureel werk voor volwassenen.

Naamstemming over het gehele voorstel van decreet

De Voorzitter : Aan de orde is de naamstemming over het ontwerp van decreet tot erkenning en subsidiëring van de Nederlandstalige koepels in de sector sociaal-cultureel werk voor volwassenen.

Uitslag van de stemming:

146 leden namen deel aan de stemming;

108 leden hebben geantwoord ja;

38 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan; het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden overgemaakt.

JA hebben geantwoord:

Akkermans P.
Bascour J.
Belmans J.
Bertels L.
Blanckaert Karel
Bode M.
Boey F.
Bogaert Albert
Bonnell R.
Bourgeois A.
Buchmann J.
Chabert J.
Claes Albert
Claeys Dries
Claeys Walter
Coens D.
Colla F.

Cooreman E.
Coucke M.
Craeybeckx-
Orij G. (Mw.)
Daems Jean
Daems Joseph
d'Alcantara A.
De Backer-
Van Ocken H. (Mw.)
De Bondt F.
De Clercq Constant
Declercq Tijn
De Croo H.
Demeester-
De Meyer W. (Mw.)
Demey O.
Deneir A.

De Paepe P.
De Seranno J.
Devos G. (Mej.)
De Winter A.
D'haeseleer L.
D'Haeyer R.
D'Hondt-Van
Opdenbosch P. (Mw.)
Dhooge M.
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupont A.
Dupré J.
Février S.
Flamant E.
Geens G.
Gerits J.
Gheysen R.
Gijs R.
Grootjans F.
Henckens J.
Hendrickx J.
Hulpiau R.
Kelchtermans L.
Kempinaire A.
Keuleers J.
Lagae A.
Lahaye H.
Lecluyse R.
Leemans E.
Lsenssens J.
Leynen H.
Lindemans L.
Martens Wilfried
Mesotten W.
Monard G.
Nauwelaers L.
Olivier M.
Otte R.
Pede J.

Peeters Renaat
Poma K.
Poortmans P.
Rolin Jaequemyns R.
Rutten M.
Smeers T.
Smets A.
Smitt C. (Mej.)
Staels-
Dompas N. (Mw.)
Steyaert H. (Mej.)
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Tanghe F.
Vanackere L.
Van Canneyt J.
Vandamme F.
Vandekerckhove Rob.
Vandenabeele A.
Vandenberghe G.
Van der Aa M.
Vanderborgh F.
Vandersmissen E.
Van Dessel J.
Vangeel J.
Vangronsveld F.
Van Herreweghe M.
Vankeirsbilck E.
Van Mechelen F.
Vannieuwenhuyze R.
Van Rompaey R.
van Waterschoot J.
Verbist A.
Verhaegen Guido
Verhaegen Joris
Verlackt-
Gevaert M. (Mw.)
Verleysen W.
Waltniel L.
Wijnen F.

Van Hoeylandt B.
Van Hoorick A.

Van In G.
Van Ooteghem O.

VRAAG OM UITLEG (R.v.O. art. 49)
van de heer J. Van Elewyck tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over :

- a) de door de Minister gesuggereerde overtredingen van de Cultuurpactwet (wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt), wat betreft de vrijheid van keuze van een filosofische strekking;
- b) de door de Minister in verband met de gemeentelijke culturele raden gesuggereerde overtredingen van :
 - de gemeentewet,
 - het decreet van 12 december 1974 tot regeling van de erkenning van gemeentelijke raden voor cultuur en culturele vrijetijdsbesteding.

De Voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer J. Van Elewyck.

Moge ik de aandacht van de leden vestigen op het feit dat na deze vraag om uitleg eventueel een naamstemming kan gehouden worden, aangezien een ontwerp van resolutie werd aangekondigd.

De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyc (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, heren Ministers, Dames en Heren ! Tijdens de vergadering van de Senaat van 4 juli 1973, las één van de verslaggevers van het wetsvoorstel houdende de Cultuurpactwet een citaat voor uit het feitelijk akkoord van 15 juli 1971 en 24 februari 1972, dat wij het Cultuurpact noemen.

Dit citaat luidt als volgt: „... om met alle gepaste middelen en in het raam van een vernieuwd beleid, de vrije uitdrukking te bevorderen van de verschillende ideologische en filosofische strekkingen, alsook van het onderling begrip en de samenwerking, in wederzijdse eerbied tussen de personen, de groepen, de organisaties en de instellingen met culturele opdracht, die er zich al of niet op beroepen.”

Een medeverslaggever citeerde tijdens dezelfde vergadering twee toen nieuwe artikels van de Grondwet. Hij verwees eerst naar het nieuwe artikel 6bis dat als volgt luidt: „Het genot van de rechten en vrijheden aan de Belgen toegekend moet zonder discriminaties verzekerd worden. Te dien einde waarborgen de wet en het decreet onder meer de rechten en de vrijheden van de ideologische en filosofische minderheden”. Het nieuwe artikel 59bis, paragraaf 7 van de

Zich ONTHOUDEN hebben:

Babylon M.
Blancquaert François
Boel H.
Boeykens G.
Bogaerts August ,
Calewaert W.
Claes Lode
Claes Willy
Coppieters M.
De Beul A.
de Bruyne H.
De Facq E.
Degraeve J.
De Kegel G. (Mw.)
De Rore A.
Jorissen W.
Julliams Y. (Mw.)

Kuijpers W.
Laridon A.
Maes Nelly (Mw.)
Maes Robert
Olaerts J.
Raskin E.
Rombaut L.
Sels L.
Somers J.
Van Bogaert E.
Van Daele D.
Vandemeulebroucke J.
Van den Eynden J.
Vandezande R.
Van Elewyck J.
Van Eynde J.
Vanhaegendoren M.

Grondwet zegt: „De wet stelt de regelen vast ten einde elke discriminatie om ideologische en filosofische redenen te voorkomen”.

De eerst geciteerde verslaggever was senator mevrouw De Backer-Van Ocken; de tweede verslaggever was senator Louis Rombaut. Het Cultuurpact bestaat nog steeds; de grondwetsbepalingen, die in 1973 golden, werden nog niet gewijzigd, Mevrouw De Backer-Van Ocken en de heer Rombaut zijn nog senator, maar mevrouw De Backer is nu ook Minister van de Nederlandse Cultuur.

Het ogenblik is aangebroken om de bewindsvrouw rekenschap te vragen over bepaalde aspecten van het door haar gevoerde beleid wat de Cultuurpactwet betreft.

Wij doen dit met bezwaard hart, want de Cultuurpactwet werd opgesteld noch aangenomen meerderheid tegen minderheid. De toepassing van deze wet mag evenmin deel uitmaken van de politieke materies die de regeringspartijen van de oppositie scheidt. Daarom valt het des te meer te betreuren dat de minister, die over het naleven van belangrijke principes moet waken, anderen ertoe aanzet, deze zo belangrijke wet op ergerlijke wijze te overtreden. Wij bedoelen de „Handleiding voor de gemeentelijke raden voor cultuur en culturele vrijetijdsbesteding”, het in zovele opzichten beruchte „zwarte boekje” dat door het departement in zeer grote oplage wordt verspreid. Boven de handtekening van de Minister staat dat de modellen van statuut en huishoudelijk reglement, die in deze brochure zijn opgenomen — en ik citeer — „in overeenstemming zijn met de wettelijke vereisten”. Wij zullen aantonen dat deze bewering niet met de werkelijkheid strookt. Inderdaad, in deze „Handleiding” wemelt het van wetsovertredingen; talrijke bepalingen zijn in tegenspraak met wat wij hier eenparig goedkeurden.

Niet alleen in het voorwoord wordt stoute taal geopperd; de inleiding gebruikt zo mogelijk nog sterkere woorden. Ik citeer opnieuw: „Hoewel deze modellen geen absoluut verplichtend karakter hebben, zullen zij een bindende leidraad vormen” — en verder: „Ernstige afwijkingen van deze modellen bemoeilijken ten zeerste de afwerking van de erkenningsprocedure en kunnen belangrijke vertraging doen oplopen bij de erkenning”.

Het is duidelijk: het Diktat volgen — of de gemeentelijke culturele raad wordt niet erkend.

De verantwoordelijkheid van de Minister wordt nog véél groter door deze onverholven bedreiging. In die omstandigheden wil de Minister een nieuw begrip opdringen: de erkende levensbeschouwing als verklaring voor een filosofische strekking.

Over het „erkennen” van een levensbeschouwing wordt plots gesproken in het model — welk model! — van huishoudelijk reglement, en met

name in artikel 9, 2°. Men vindt het op blz. 22 van het wel zéér „zwarte” boekje: „Onder een ideologische strekking wordt verstaan een politieke fractie in de gemeenteraad. Onder een filosofische strekking wordt verstaan een erkende levensbeschouwing”.

Is het woord „erkende” hier een vergissing, een toevallig tussengeschoven uitdrukking? Dat is — helaas — niet het geval, want in koninklijke besluiten die in voorbereiding zijn, wordt hetzelfde begrip gehanteerd.

Wat is nu, volgens het Ministerie, een „erkende levensbeschouwing”?

De vraag werd gesteld aan de bevoegde administratie, waarvoor de Minister de politieke verantwoordelijkheid draagt. Welnu, volgens die administratie worden „uitsluitend door het Ministerie van Justitie erkende godsdiensten” beschouwd als „erkende levensbeschouwingen”.

Mevrouw de Minister, U knikt „neen”. Getuigen daarvan zijn personen die een gesprek hebben gevoerd met ambtenaren van uw departement, die voornoemde verklaring hebben afgelegd.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Mijnheer Van Elewyc, ik zal hier aanstonds op antwoorden. Mogelijk is dat een gesprek heeft plaatsgehad. Wanneer echter soortgelijke zaken zouden gezegd zijn geworden is dit absoluut niet mijn mening en missen zij elke bewijsgrond.

De heer J. Van Elewyc kMevrouw de Minister, in dit geval moet u de ambtenaren die uzelf hebt aangesteld verloochenen, want dan zoudt u aan het begrip „erkende levensbeschouwing” een andere uitleg moeten geven. Ik wil er de aandacht op vestigen dat in dit verband de interpretatie die door de ambtenaren wordt gegeven, aan de tekst door de Minister uitgevaardigd, het volgende inhoudt: wie niet de Rooms-katholieke godsdienst belijdt, of zich noch tot de protestantse, noch tot de joodse godsdienst wenst te bekennen heeft volgens de Minister géén levensbeschouwing.

De heer C. De Clercq: Zelfs de Islamitische godsdienst is erkend.

De heer J. Van Elewyc Inderdaad, collega, maar daar blijft het dan bij.

Artikel 6bis, artikel 59bis van de Grondwet? Mijnheer de Voorzitter, het is precies omdat wij dat alles zo ergerlijk vinden dat wij hier interpelleren.

De senator zou de Grondwet wel kennen, maar de minister niet!

De Cultuurpactwet, en met name artikel 3, paragraaf 2, bepaalt: „Het begrip filosofische en ideologische strekking steunt op een levensbeschou-

welijke opvatting of op een maatschappijvisie". Dat is wel bekend aan de senator-verslaggever, maar blijkbaar niet aan de minister.

Het is duidelijk dat de notie „erkenning” bij een levensbeschouwing onaanvaardbaar is. Iedereen moet vrij zijn de filosofische strekking te kiezen zoals hij dat zelf wenst, zonder inmenging van wie dan ook. Dat is de basis van een pluralistische maatschappij, die onder meer het tot stand komen van de Cultuurpactwet heeft mogelijk gemaakt.

De heer Cooreman drukte het op 4 juli 1973 in de Senaat als volgt uit: „Werkelijke democratisering van de cultuur is de volwaardige erkenning van elke minderheid, zonder dat deze minderheid de rol van de meerderheid wil spelen”.

Mevrouw de Minister, uit het Diktat moet het begrip „erkende levensbeschouwing” worden verwijderd. Wij wensen die woorden evenmin terug te vinden in om het even welke andere tekst die nog moet worden uitgevaardigd.

Alsof deze bijzonder ernstige wetsverkrachting niet volstond heeft de Minister in dezelfde brochure ook nog andere wetten met de voeten getreden.

Als voorbeeld kan ik artikel 3 van het beruchte huishoudelijk reglement aanhalen. Volgens dit artikel heeft de secretaris van de raad „de leiding van het personeel dat eventueel door het gemeentebestuur te zijnder beschikking wordt gesteld”.

„De leiding van het personeel” ? Moet ik De Tollenaere citeren, of Wilking of Wiliquet ? Alle commentatoren van de gemeentewet zijn het erover eens: „De gemeentesecretaris heeft van rechtswege de leiding over het personeel dat in zijn plaats en onder zijn verantwoordelijkheid de gemeentezaken uitvoert en voorbereidt.”

Wordt via het huishoudelijk reglement de gemeentewet eventjes veranderd ?

Op 5 november verklaarde verslaggever De Rore trouwens vanop deze tribune, ik citeer de Handelingen, „dat het decreet op de gemeentelijke culturele raden niet voorziet in cultuurfunctionarissen in dienst van de culturele raad.”

En toch oordeelt de minister dat het personeel., dat er volgens het parlement niet is, moet werken onder leiding van de secretaris.

Van een Minister die geen rekening houdt met de cultuurpactwet, noch met de gemeentewet, mag men niet verwachten dat zij respect zal opbrengen voor de tekst van het decreet over de gemeentelijke culturele raden, dat hier vorig jaar werd goedgekeurd.

Dit decreet bepaalt in artikel 6 zeer duidelijk de wijze waarop het bestuur wordt verkozen. Er staat : „De algemene vergadering kiest uit zijn stemgerechtigde leden onder de voorgedragen kandidaten bij geheime stemming een voorzitter, een ondervoorzitter, een secretaris en ten hoogste

negen leden die te samen het bestuur vormen”. In het opgedrongen huishoudelijk reglement wordt dat in artikel 9: „Bij de verkiezing van het bestuur worden eerst alle leden verkozen. Onder de gekozenen wordt daarna door de algemene vergadering een voorzitter, een ondervoorzitter en een secretaris gekozen, zodanig dat de voorzitter en de ondervoorzitter tot een verschillende strekking behoren”.

Waar haalt de Minister de bevoegdheid vandaan de door de Cultuurraad eenparig aanvaarde tekst te wijzigen ?

Een wet of een decreet bestaat niet alleen uit de in het Staatsblad gepubliceerde tekst — als die publicatie er ten minste tenslotte komt — maar ook uit de voorbereidende werkzaamheden.

Tot dusver maakten het verslag en de handelingen deel uit van de basisdocumenten voor de interpretatie van een tekst. Niet voor mevrouw De Backer!

Het was duidelijk de wil van de Cultuurraad dat de culturele raad geen bevoegdheid heeft om zelf initiatieven te ontwikkelen. In artikel 16 van het beruchte huishoudelijk reglement wordt die mogelijkheid plots weer geschapen.

De gemeentebesturen mogen de gemeentelijke culturele raden niet begiftigen met een dotatie. De wetgever liet dit duidelijk blijken. Uit het ontwerp verdween de „penningmeester”. De verslaggever vertolkte bovendien de eensgezinde stelling van uw commissie.

Dat telt niet voor de Minister! In drie artikels van het huishoudelijk reglement komen de penningmeester en het bezit weer aan bod: zie artikels 11, 12 en 13.

Het is duidelijk dat de Minister doet alsof het cultuurpact niet bestaat, alsof de gemeentewet niet bestaat, alsof de voorbereidende werkzaamheden en het decreet „gemeentelijke culturele raden” zelf evenmin bestaan. Dit kan niet!

Wij stellen aan de Minister dus enkele zeer eenvoudige vragen maar, mogelijk met grote gevolgen :

Is de Minister bereid het Cultuurpact en de cultuurpactwetgeving na te leven en te doen naleven? (, **Ja” bij de C. V.P.):**

Is de Minister bereid de gemeentewet na te leven? (, **Ja” bij de C. V.P.):**

Is de Minister bereid het decreet op de gemeentelijke culturele raden, zoals het door de Cultuurraad goedgekeurd is, te eerbiedigen ? „ **Ja ” bij de c. v. P.).**

Wij zullen er straks de conclusies uit trekken ! Is de Minister bereid daarbij rekening te houden met de wil van de wetgever zoals die via de voorbereidende werkzaamheden tot uiting komt ? (, **Ja ” bij de C. V.P.)**

Het doet mij genoegen te horen dat er momenteel een collectieve Minister van Nederlandse Cultuur is die helemaal C.V.P. denkt.

Wanneer het antwoord op deze vragen positief mocht zijn — en dit antwoord zal wel positief moeten zijn — wat doet de Minister dan om de schade te herstellen die met haar beruchte „handleiding” werd aangericht? Zal de Minister de tienduizend exemplaren vervangen, met een behoorlijke toelichting?

Het gaat hier om meer dan een incident: het gaat om de geloofwaardigheid van een lid van de regering tegenover het parlement. (**Applaus bij de B.S. P.**)

De Voorzitter: De Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van ocken Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden (**op de tribune**): Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren! Het eerste deel van de vraagstelling van het geachte Lid betreft de toepassing van het Cultuurpactdecreet met het oog op de toepassing van het decreet van 12 december 1974 tot regeling van de erkenning aan de gemeentelijke raden voor cultuur en culturele vrijetijdsbesteding.

Artikel 3 van dit decreet op de gemeentelijke culturele raden bepaalt inderdaad uitdrukkelijk dat de culturele raden moeten voldoen aan de bepalingen van het cultuurpactdecreet.

Om reeds in te gaan op de vraag die van bij de aanvang door het geachte Lid werd gesteld op het einde van zijn vraag om uitleg, wil ik erop wijzen dat wij ervan overtuigd zijn dat de Gemeentewet en vooral het Cultuurpact en het Cultuurpactdecreet moeten worden geëerbiedigd en toegepast en dat wij terdege hebben rekening gehouden met de voorbereidende werkzaamheden tot onderhavig decreet. Ik neem aan dat het geachte Lid dit zo maar niet voetstoots zal aannemen en dat hij een bewijsvoering van ons verlangt.

Tijdens de behandeling van het decreet op de gemeentelijke culturele raden in de Nederlandse Cultuurraad werd op verzoek van verscheidene leden van de commissie die het decreet behandelde een model van huishoudelijk reglement in het vooruitzicht gesteld opdat de lokale culturele raden bij het nader uitwerken van hun statuten of bij de oprichting concrete richtlijnen zouden krijgen over de structuur en werking van deze gemeentelijke culturele raad. Mijn departement heeft een handleiding gepubliceerd die naast het decreet van 12 december 1974 en het koninklijk uitvoeringsbesluit van 19 maart 1975 ook een model van statuten en een model van huishoudelijk reglement bevat.

Hier volgt het eerste meningsverschil. De tekst die het geachte Lid aanhaalt, staat inderdaad gedrukt in de brochure. Ik wil de zin echter volledig

lezen: „Hoewel deze modellen geen absoluut verplichtend karakter hebben, zullen zij een bindende leidraad vormen voor de Hoge Raad voor Volksopleiding en voor het Bestuur voor Volksontwikkeling om hun advies betreffende de erkenning van de gemeentelijke culturele raad te formuleren”. „Emstige afwijkingen van de modellen bemoeilijken ten zeerste de afwerking van de erkenningsprocedure, en kunnen belangrijke vertragingen doen oplopen bij de erkenning”. Het is vrij logisch dat wanneer modellen worden uitgewerkt en deze conform het decreet zijn, de toepassing van deze modellen een vlottere procedure waarborgt.

De heer J. Van Elewyck Zij zijn niet conform.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Ernstige afwijkingen vragen eventueel bijkomend onderzoek en inspectie. Wanneer men zich conform deze modellen gedraagt, kan de procedure vlugger worden afgehandeld. Dit is een loutere vaststelling **en** geen dreiging. Voor iedere gemeentelijke culturele raad afzonderlijk moet de Hoge Raad voor de Volksopleiding oordelen over de toepassing van het Cultuurpactdecreet.

De heer J. Van Elewyck Mevrouw de Minister, mag ik u even onderbreken? Moet de Hoge Raad voor de Volksopleiding oordelen over het Cultuurpactdecreet.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Dat heb ik niet gezegd. Hij moet oordelen of het huishoudelijk reglement dat werd aanvaard door de verschillende culturele raden, conform het Cultuurpactdecreet is, evenals aan andere bepaalde decreten en wetten.

De heer J. Van Elewyck: Inzake conformiteit met het Cultuurpactdecreet is enkel de Cultuurpactcommissie bevoegd, en geen andere instelling.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Inderdaad. Maar het ligt voor de hand dat wanneer een wettelijke onverenigbaarheid of een juridische fout wordt vastgesteld, de Hoge Raad zijn instemming niet kan geven met een bepaald reglement. Dit geldt voor de uitvoering van dit decreet zoals voor deze van andere decreten.

Anderzijds kan moeilijk worden gesproken over een **Diktat**, daar ikzelf in de tekst uitdrukkelijk heb bepaald dat alleen het decreet en het koninklijk besluit kracht van wet hebben en dat derhalve alle statuten en huishoudelijke reglementen die daaraan beantwoorden, bij een **erkenning**-

aanvraag gunstig moeten worden beoordeeld. De modellen zijn in overeenstemming met de wettelijke vereisten. Ik citeer verder: „Zij zijn door de Hoge Raad voor de Volksopleiding en door ons departement niet bedoeld als gebiedende en verbiedende **wegcodes** maar als een goedwetende en goedwillende **wegwijzer**”. Zoals reeds gesteld moet de gemeentelijke culturele raad overeenkomstig het decreet, wat samenstelling betreft beantwoorden aan de bepalingen van het Cultuurpactdecreet. De artikelen 3, 6 en 7 van het Cultuurpact zijn hier in het bijzonder van toepassing. Artikel 3 bepaalt dat elke overheid alle erkende representatieve verenigingen en alle ideologische en filosofische strekkingen moeten betrekken bij de voorbereiding en de uitvoering van het cultuurbeleid.

De heer J. Van Elewyck U zegt wel alle filosofische strekkingen en niet erkende filosofische strekkingen. Dat is een belangrijk onderscheid.

Mevrouw De Backer-Van Ocken Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Ik zal daar straks op terugkomen. De organen van advies, aldus artikel 7, van het Cultuurpactdecreet, worden zo samengesteld dat de vertegenwoordiging van de ideologische en filosofische strekkingen en van de verbruikersgroeperingen — ik leg hierop de nadruk — wordt verzekerd en dat een onrechtmatig overwicht wordt vermeden.

Deze bepalingen gelden dus ook voor de gemeentelijke culturele raden.

In het model van statuten voor het huishoudelijk reglement kwam het er derhalve op aan deze algemene bepalingen aan te passen aan de gemeentelijke realiteit en een bruikbare toepassing ervan mogelijk te maken.

Niemand zal ontkennen dat dit niet zo eenvoudig is. Een concrete toepassing van het Cultuurpact is slechts mogelijk indien een duidelijke omschrijving kan worden gegeven van de begrippen ideologische en filosofische strekking.

Voor een toelichting van de inhoud van deze beide hoedanigheidswoorden verwijs ik naar de tekst zelf van het Cultuurpactdecreet, paragraaf 2 van artikel 3. Deze bepaalt: „Het begrip filosofische en ideologische strekking steunt op een levensbeschouwelijke opvatting of een maatschappijvisie. Met andere woorden: dient als filosofisch te worden beschouwd al wat is gebaseerd op een bepaalde levensbeschouwelijke opvatting, als ideologisch dient te worden beschouwd wat is gebaseerd op een bepaalde maatschappijvisie”. Deze begripsomschrijving stemt overeen met de bepalingen in punt 13 van het op 24 februari 1972 ondertekend cultureel akkoord. Volgens deze paragraaf kan het begrip ideologische of filosofische strekking steunen ofwel op een filosofie van het

individuele en/of collectieve leven, ofwel op een opvatting over de organisatie van de maatschappij.

In het Cultuurpactdecreet staat verder dat de vertegenwoordiging van strekkingen steunt op hun aanwezigheid in de vertegenwoordigende vergadering van de overeenstemmende overheid. Voor de gemeenten is dat dus de gemeenteraad.

U, Mijnheer Van Elewyck, die met mij en vele anderen deel uitmaakte van de gemengde commissie die werkzaam was bij de opstelling van de Cultuurpactwet weet dat hierop sterk de nadruk werd gelegd. Het recht van de vertegenwoordiging van de strekking in de gemeentelijke culturele raad steunt dus op het bestaan van een vertegenwoordiging van deze strekking in de gemeenteraad.

De heer J. Van Elewyck De ideologische strekking.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Vermits zowel de tekst van het Cultuurpactdecreet als deze van het cultureel akkoord een onderscheid maakt tussen de doorgaans in één adem genoemde ideologische en filosofische strekkingen — want dat in één adem noemen is ook een feit — kan worden aangenomen dat het recht van vertegenwoordiging zowel geldt voor de ideologische als voor de filosofische strekking.

Welke ideologische strekkingen kunnen een recht op vertegenwoordiging in de gemeentelijke culturele raad laten gelden? Slechts die ideologische strekkingen die in de gemeenteraad aanwezig zijn. Vandaar ook dat het model van huishoudelijk reglement voorschrijft dat onder een ideologische strekking wordt verstaan een politieke fractie in de gemeenteraad.

De heer J. Van Elewyck Dat wordt niet betwist.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Andere voorbeelden kunnen worden aangehaald die deze stelling staven.

De tweede vraag luidt: Welke filosofische strekkingen, die in de gemeente bestaan, kunnen een recht op vertegenwoordiging in de gemeentelijke culturele raad laten gelden? Het antwoord is hetzelfde: slechts die die in de gemeenteraad aanwezig zijn.

Laten wij het probleem veralgemenen en nagaan welke filosofische strekkingen bestaan in ons land.

De voorbereidende werkzaamheden voor de Cultuurpactwet van 16 juli 1973 brengen hieromtrent weinig klaarheid, vooral omdat de begrippen ideologische en filosofische strekking zeer vaak door

elkaar worden gehaald. Bij ontstentenis van preciese definities en voorbeelden moeten wij ons laten leiden door de algemene beginselen vervat in artikel 3 van de wet en van het decreet waarin deze beide begrippen bondig worden gedefinieerd. Keren wij terug naar de toepassing ervan voor ons gemeentelijk probleem.

De aanwezigheid van een filosofische strekking doet zich in een gemeenteraad op een andere wijze voor dan deze van een ideologische strekking...

De heer J. Van Elewyck: Dat kan toch niet.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: . . . al was het maar omdat de grenzen van een filosofische strekking duidelijk niet samenvallen met die van een ideologische daar een maatschappijvisie zich veel verder en breder kan uitstrekken dan de grenzen van een partij.

We hebben nochtans het begrip „filosofische strekking” bruikbaar moeten maken om de wet zinvol te kunnen laten toepassen. Het hier gestelde probleem, in het kader van de wetgeving op de gemeentelijke culturele raden, heeft enkel betrekking op de filosofische strekkingen die recht hebben op vertegenwoordiging in deze raden. Het probleem vraagt geen antwoord op een theoretische discussie over wat in feite een filosofische strekking is, ongeacht of deze al dan niet vertegenwoordigd is.

Vermits de vertegenwoordiging van de filosofische strekkingen in de gemeentelijke culturele raden zich beperkt tot die aanwezig in de gemeenteraden en vermits die strekkingen niet samenvallen met de ideologische strekkingen, kan, gezien de algemeenheid en de vaagheid van de bestaande wetgeving ter zake, het model van huishoudelijk reglement bepalen dat onder de aanduiding „filosofische strekking” wordt verstaan een erkende levensbeschouwing.

Wat is nu een erkende levensbeschouwing?

Wij mogen toch wel stellen dat het hoedanigheidswoord „erkennen” een meerzinnig begrip is en dat het meerdere betekenissen kan inhouden die nogal dubbelzinnig kunnen overkomen. Dat geven wij onmiddellijk toe. (**Protest van de heer Van Elewyck**)

Wij zullen even nagaan wat men er allemaal ten onrechte kan onder verstaan.

Allereerst weze opgemerkt dat wij nergens stellen dat een erkende levensbeschouwing hetzelfde zou zijn als een erkende godsdienst. Het begrip „erkende levensbeschouwing” slaat dus duidelijk niet op de door het Ministerie van Justitie erkende godsdiensten.

De heer J. Van Elewyck: Maar uw ambtenaren verklaren dat wel.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Mijnheer Van Elewyck, het is goed mogelijk dat één van mijn ambtenaren er een dergelijke persoonlijke mening op nahoudt. Een informeel onderonsje tussen ambtenaren kan niet als bewijsvoering gelden. Ik verklaar hier formeel dat, wanneer een ambtenaar iets dergelijks zou hebben gezegd, hij zich heeft vergist.

Het begrip levensbeschouwing zou ook kunnen slaan op het feit dat de Minister van Nederlandse Cultuur verschillende organisaties van vormings- en ontwikkelingswerk erkent, waarvan een aantal zich bekend tot een bepaalde levensbeschouwelijke opvatting. Ook deze betekenis kan overeenkomstig het decreet op de gemeentelijke culturele raden zelf, niet worden aangehouden.

Wat moet, ons inziens, worden verstaan onder het begrip „erkende levensbeschouwing”?

Binnen het raam van het decreet op de gemeentelijke culturele raden en in de toepassing van het Cultuurpactdecreet, inzonderheid van artikel 18, wordt onder „erkende levensbeschouwing” verstaan, een levensbeschouwing die op een of andere manier aanwezig is in de gemeenteraad, niet noodzakelijkerwijs als partij echter.

Mevrouw N. Maes: Hoe kan men dat weten, mevrouw de Minister? Dat is toch moeilijk vast te stellen. Er wordt bij de verkiezingen niet opgekommen voor een filosofie. Er zijn toch geen vrijzinnige lijsten, bijvoorbeeld.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Inderdaad, wij stellen juist dat het niet gaat om een partij, wel om het zich bekennen tot een levensbeschouwing. Maar het gaat hier niet alleen om ideologische en filosofische strekkingen, echter ook gebruikersverenigingen. Als u mij even laat verder praten, zult u horen wat ik daarmee bedoel. Het zal u dan duidelijker worden.

Er kunnen levensbeschouwingen bestaan op het gemeentelijk vlak die niet aanwezig zijn in de gemeenteraad. Daardoor kunnen zij als filosofische strekking geen vertegenwoordiging in de gemeentelijke culturele raad laten gelden, niet als filosofische strekking, maar als vereniging. Dit betekent dus niet dat een culturele organisatie die wenst te worden beschouwd als behorend tot een bepaalde levensbeschouwing, bij voorbeeld in gemeenten waar deze strekking niet aanwezig is in de gemeenteraad, niet zou moeten opgenomen worden in de gemeentelijke culturele raad. Het is duidelijk dat zij daar wel moet worden in opgenomen. De allereerste verplichting is, dat een actieve culturele organisatie moet worden opgenomen in de gemeentelijke culturele raad, alleen al omdat ze bestaat en werkt. Alle organisaties, om

het even tot welke strekking zij behoren, moeten deel uit maken van de gemeentelijke culturele raad.

De heer L. Rombaut Wat is dat voor een warboel.

De heer J. Van Elewyck Al die strekkingen worden dan bijeengebracht als behorende tot „geen strekkingen”.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden : Dat zeg ik niet.

De heer J. Van Elewyck Toch wel, mevrouw de Minister. Iemand die behoort tot een groep met een filosofische strekking die niet is vertegenwoordigd in de gemeenteraad, mag, volgens u, zich niet tot die filosofische strekking bekennen omdat zij niet bestaat in de gemeenteraad. Die groep moet dan, naar u zegt, worden opgenomen bij de groep „geen strekkingen”.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Dat is niet juist. Ik heb niet gezegd dat die filosofische strekking niet bestaat, omdat zij niet bestaat in de gemeenteraad.

De heer J. Van Elewyck Dat heb ik zo herhaald, mevrouw de Minister. Waaronder wordt die strekking dan aangenomen?

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Die strekking wordt opgenomen als werkende organisatie, als lid, als vereniging. Als zij zich niet tot een strekking bekennen, kunnen wij ze er niet toe verplichten. Als zij zich wel tot een strekking bekennen, behoren zij tot deze filosofische strekking. Dat is toch duidelijk.

De heer L. Rombaut Maar als zij dan niet in de gemeenteraad zijn vertegenwoordigd ?

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Ik zeg niet dat zij noodzakelijkerwijs in de gemeenteraad moeten zijn vertegenwoordigd om in de culturele raad te worden opgenomen. Een vereniging behorend tot een filosofische strekking, die niet voorkomt in de gemeenteraad, of behorend tot geen filosofische strekking, kan als actieve vereniging worden opgenomen.
(Onderbrekingen bij de socialisten)

Sta mij toe even voort te praten. Het blijkt inderdaad een zeer moeilijk probleem te zijn. Laat mij even mijn ideeën verder ontwikkelen, dan zal het misschien duidelijker worden. Hier wordt helemaal geen aanslag gepleegd op de geestesvrijheid.

Het is helemaal niet zo, dat allen die niet wensen te worden gerekend bij een door de Minister van Justitie erkende godsdienst, zonder hun toestemming, worden gerekend als behorende tot „geen strekking of overtuiging”.

Immers, ik herhaal het, erkende levensbeschouwing stemt hier niet overeen met erkende godsdiensten. Het gaat thans om de samenstelling van de gemeentelijke culturele raad, waarin alleen die filosofische strekkingen moeten, de andere kunnen, opgenomen worden die ook aanwezig zijn in de gemeenteraad.

Iedereen kan zich vrij bekennen tot om het even welke strekking. Iedereen is vrij in de keuze van een filosofische strekking.

Maar het recht op vertegenwoordiging in de gemeentelijke culturele raad als strekking is enkel gewaarborgd voor die die in de gemeenteraad aanwezig zijn.

De heer J. Van Elewyck En de anderen.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: De anderen, wanneer zij een vereniging uitmaken die een werking heeft, worden — dit is uit de tekst van het Cultuurpact duidelijk — opgenomen in de gemeentelijke culturele raad en dit als gebruikersvereniging. Zij hoeven zich niet verplicht te achten zich tot een of andere filosofische strekking te bekennen.

De heer J. Van Elewyck Mevrouw de Minister, dit is in tegenspraak met uw handleiding. Op bladzijde 22, bovenaan.. .

De Voorzitter :Mijnheer Van Elewyck, u kan vragen stellen na de uiteenzetting van de Minister. Iedereen kan dan het woord krijgen.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Het is in het kader van de gestelde vraag niet onbelangrijk vast te stellen dat alle plaatselijke organisaties, die regelmatige culturele activiteiten uitoefenen, als culturele organisatie rechtstreeks kunnen deel uitmaken van de gemeentelijke culturele raad, ongeacht de strekking waartoe deze organisatie zich wenst te bekennen, of ongeacht het feit dat deze organisatie zich niet wenst te bekennen tot een bepaalde ideologische of filosofische strekking.

Nergens wordt §4 van artikel 3 van het Cultuurpact overtreden, dat zegt dat geen enkel persoon, geen enkele organisatie, geen enkele instelling, zonder zijn instemming, mag beschouwd worden als te behoren tot een bepaalde ideologische of filosofische strekking.

Wij moeten wel de aandacht vestigen op het feit dat de vraag van het geachte Lid niet handelt

over de vertegenwoordiging van de gebruikers, de erkende representatieve verenigingen of gebruikers-groeperingen in de gemeentelijke culturele raad.

Immers, iedere plaatselijke organisatie die cultureel bedrijvig is kan deel uitmaken van de gemeentelijke culturele raad, met uitzondering van de organisaties die verscheidene plaatselijke afdelingen hebben, waarvoor het aantal afgevaardigden beperkt wordt op basis van het aantal inwoners van de gemeente.

Iedere lokale organisatie die cultureel actief is, kan derhalve worden vertegenwoordigd. Een lokale organisatie, die zich zou bekennen tot een strekking, die niet in de gemeenteraad aanwezig is, kan derhalve toch zeer duidelijk worden opgenomen in de gemeentelijke culturele raad, als culturele organisatie, als zij tenminste regelmatige culturele activiteiten uitoefent.

Zo is ook de gemeentelijke culturele raad representatief voor al wat cultureel bedrijvig is op de gemeente en in deze omvangrijke mozaïek van culturele bedrijvigheden zijn alzo meteen ook de verscheidene strekkingen opgenomen.

Een tweede vraag van het geachte Lid betreft de bevoegdheid van de secretaris van de gemeentelijke culturele raad.

Het model van huishoudelijk reglement dat een voorstel formuleert, suggesties doet om de interne werking van de gemeentelijke culturele raad te regelen, is ten zeerste bekommerd over de goede bestuurlijke werking van de cultuurraad.

Vandaar dat artikel 13 stelt dat de gekozen secretaris van de gemeentelijke culturele raad verantwoordelijk is voor het administratief werk van de raad: opstellen van notulen en documenten, instaan voor verzendingen en briefwisseling enzovoort.

De secretaris van de gemeentelijke culturele raad is bovendien een vrijwillige medewerker, die heel wat van zijn tijd zal moeten besteden aan het materiële en inhoudelijke werk van het secretarisschap.

Daarom bepaalt het huishoudelijk reglement dat de mogelijkheid bestaat dat het gemeentebestuur personeel zou ter beschikking stellen van de culturele raad.

De gemeente beslist hier uiteraard zelf over. De praktijk toont overigens aan dat de gemeentelijke overheid zeer veel administratief en materieel werk van de gemeentelijke culturele raad op zich kan nemen, wat uiteindelijk de goede werking van de culturele raad dient.

Het is dan vrij logisch dat wanneer de gemeente personele hulp biedt, dit personeel, wat het administratief werk van de gemeentelijke culturele raad betreft, deze administratieve dienst verleent onder de leiding van de secretaris van de gemeentelijke culturele raad.

Het is even duidelijk dat hiermee niet kan, noch

wil getornd worden aan het administratiefrechtelijk statuut van het gemeentepersoneel, noch aan de bevoegdheid van de gemeentesecretaris.

De secretaris van de gemeentelijke culturele raad kan in deze administratiefrechtelijke betekenis inderdaad niet de leiding hebben van het ter beschikking van de gemeentelijke culturele raad gestelde gemeentepersoneel.

Laat ons stellen dat binnen het geheel van de administratiefrechtelijke bepalingen dit personeel desgevallend dienst verleent aan de gemeentelijke culturele raad en dat voor de materiële hulpverlening de secretaris van de gemeentelijke culturele raad verantwoordelijk is voor de culturele raad.

Een volgende vraag betreft de verkiezing van het bestuur. Artikel 6 van het decreet van 12 december 1974 stelt dat de algemene vergadering uit zijn stemgerechtigde leden onder de voorgedragen kandidaten bij geheime stemmingen, een voorzitter, een ondervoorzitter, een secretaris en ten hoogste 9 leden kiest.

Artikel 9 van het model van huishoudelijk reglement is helemaal geen wijziging van de tekst van art. 6 van het decreet, want het gewraakte art. 9 van het model stelt dat het bestuur wordt gekozen door de algemene vergadering, met inachtneming van juist dat artikel 6 van het decreet van 12 december 1974 en van de bepalingen van de statuten.

Welnu, het model van statuten wordt niet op losse schroeven gezet. In dit artikel 9 wordt derhalve duidelijk verwezen naar het decreet zelf.

Wat in het model van huishoudelijk reglement in artikel 9 wel is gedaan, is het voorstellen van een procedure om bij de samenstelling van het bestuur zo goed mogelijk te kunnen beantwoorden aan de vereisten van het Cultuurpactdecreet.

Artikel 6 van het decreet op de gemeentelijke culturele raden is niet eenvoudig toe te passen. Immers dit artikel stelt dat het bestuur wordt gekozen bij geheime stemmingen (meervoud), maar anderzijds zó moet samengesteld zijn dat de diverse sociaal-culturele activiteiten en de ideologische en filosofische strekkingen erin op rechtmatige wijze vertegenwoordigd zijn.

Om al deze vereisten aan mekaar te rijmen, wordt in het model van huishoudelijk reglement voorgesteld dat de algemene vergadering eerst de leden van het bestuur kiest en dat de algemene vergadering in een tweede stemming, de voorzitter, ondervoorzitter en de secretaris kiest.

Steeds zijn alle elementen van artikel 6 van het decreet van 12 december 1974 toegepast :

1. het bestuur is gekozen door de algemene vergadering;
2. de bestuursleden worden gekozen uit de stemgerechtigde leden ;
3. steeds zijn er voorgedragen kandidaten;

4. de verkiezingen gebeuren bij geheime stemming;
5. er zijn een voorzitter, ondervoorzitter, secretaris en ten hoogste 9 leden gekozen;
6. het decreet spreekt van geheime stemmingen, wat wijst op meerdere stemmingen.

Het model van huishoudelijk reglement is derhalve geen wijziging van de tekst van het decreet, maar het model van huishoudelijk reglement is juist gewild en bedoeld om een voorstel van werking te formuleren, dat conform de bestaande wetgeving is.

De wens dat de voorzitter en de ondervoorzitter tot een verschillende strekking behoren, is geen afwijking van het decreet, maar een verdere concretisering, een formulering die beantwoordt aan de geest van de Cultuurpactwet, terwijl het decreet op de gemeentelijke culturele raden uitdrukkelijk verwijst naar het Cultuurpactdecreet. Omtrent de vraag van het geachte Lid over het initiatiefrecht van de gemeentelijke culturele raad, zou ik eerst willen verwijzen naar het verslag van de bevoegde commissie.

Op pagina 3 en 4 van dit verslag staat inderdaad dat de gemeentelijke culturele raad zich niet in de plaats van de culturele verenigingen moet stellen, maar dit impliceert geenszins dat de gemeentelijke culturele raad geen eigen initiatieven zou mogen nemen die de werking van de culturele verenigingen overstijgt.

Komt daarbij dat dit deel van het verslag besprekingen betreft onder de vorige regering en de vorige Cultuurraad.

Immers, na de vernieuwing van de Cultuurraad werd het ontwerp van decreet opnieuw aanhangig gemaakt en een nieuwe commissie heeft het ontwerp in zijn geheel opnieuw behandeld.

Tijdens de openbare vergadering wezen verscheidene sprekers op de werking van de gemeentelijke culturele raad. Een collega wees erop dat wij een gemeentelijke culturele raad zo ruim mogelijk willen zien en in de samenstelling en in werking, waarbij het geachte lid zich uitdrukkelijk akkoord verklaarde met de spreker.

Dit is toch iets anders dan stellen dat de gemeentelijke culturele raad geen bevoegdheid heeft om zelf initiatieven te ontwikkelen.

Daarom behoeft de laatste zin van artikel 16 van het model van huishoudelijk reglement geen verwondering. Dit artikel stelt onder meer dat de werkgroepen van de gemeentelijke culturele raad kunnen belast worden met de praktische uitvoering van de beslissingen of het organiseren van initiatieven.

De discussie over het initiatiefrecht van de gemeentelijke culturele raad moet worden geplaatst in het kader van artikel 2, van het decreet. Dat artikel stelt dat de gemeentelijke culturele raad onder meer tot doel heeft het overleg en de samenwerking tot stand te brengen onder de ve-

renigingen, instellingen en diensten voor sociaal-cultureel werk en culturele vrijetijdsbesteding en dat de culturele raad deze activiteiten in de ruimste betekenis bevordert met inbegrip van de cultuurspreiding, de voortdurende vorming en de vrijetijdsbesteding.

Ik moet een gelijkaardig antwoord geven op de vraag van het geachte lid wat betreft de mogelijke subsidiëring van de gemeentelijke culturele raad door de gemeenteraad,

Allereerst weze opgemerkt dat het evident is dat de culturele raad niet mag functioneren als de raad van beheer van het cultureel centrum. Het decreet van 16 juli 1973 betreffende de toekenning van weddetoelagen aan cultuurfunctionarissen van erkende culturele centra, bepaalt zeer duidelijk de beheerformules van het cultureel centrum, waardoor het onmogelijk is dat de culturele raad zou fungeren als raad van beheer van het erkende centrum.

Wat de grond van de vraagstelling betreft, weze het mij toegelaten eveneens te verwijzen naar de behandeling van het decreet in de openbare vergadering.

Uit de commissiebesprekingen blijkt nergens dat de gemeentelijke culturele raad niet mag beschikken over financiële middelen of dat de gemeenteraad in geen geval toelage ZOU mogen geven aan de gemeentelijke culturele raad.

De heer J. Van Elewyck: Mevrouw de Minister, de verslaggever heeft dit duidelijk verklaard in de handelingen van 5 november 1974, bladzijde 34, waar men een eerste citaat vindt, namelijk: „De tekst geeft aan de culturele raad geen bevoegdheid om zelf initiatieven te ontwikkelen” en een tweede citaat: „Het voorziet niet in cultuurfunctionarissen in dienst van de culturele raad en ook niet in functie ten gunste van de culturele raad”

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Inderdaad, men mag vanuit de raad geen eisen stellen aan de gemeente, maar men heeft nergens gezegd dat het niet kan, dat de gemeente de raad op één of andere manier zou helpen. Dat is even duidelijk.

Het hangt er ook van af wat u onder „initiatief” verstaat want in artikel 2, zoals ik u daarjuist heb voorgelezen staat welke de bevoegdheid is.

Maar wat verstaat u onder „initiatieven”? Wanneer ik u verwijs naar artikel 2 van het decreet...

Een stem rechts: (Zich richtend tot de heer Van Elewyck) Maar lees dan toch artikel 2 !

De heer J. Van Elewyck: Dat wil zeggen geen eigen werkzaamheden.

Het is een adviesorgaan, een overlegorgaan.

De dag dat de Cultuurraad gaat beslissen bij

meerderheid deel te nemen bij voorbeeld aan een Borms-herdenking of aan een 1ste Mei-viering, die dag neemt de Cultuurraad initiatieven

Een stem rechts: Maar mijnheer Van Elewyck lees toch artikel 2 !

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden : Er is bepaald dat de gemeentelijke culturele raad de samenwerking, de coördinatie van het cultuurbeleid in de gemeenten moet bevorderen.

Het „in de hand werken” bedoelt bepaalde initiatieven juist op dat vlak. In de hand werken slaat duidelijk ‘reeds op een activiteit, volgens mij.

In de openbare vergadering werd anderzijds door verscheidene leden van de Cultuurraad wel gewezen op de noodzaak te kunnen beschikken over elementaire werkmiddelen, hulp- en werkingstoelagen en wordt beroep gedaan op de goede wil van de gemeenten, omdat zij zelf moeten kunnen beslissen in welke mate zij hulp- en werkmiddelen aanbieden aan de culturele raad. Als men aanvaardt dat de gemeentelijke culturele raad kan beschikken over financiële middelen, (van waar deze middelen komen is een ander probleem en hierop heb ik zo net gedeeltelijk geantwoord — ook vrije bijdragen zijn immers mogelijk) is het logisch dat een model van huishoudelijk reglement spreekt van een penningmeester, schatbewaarder vind ik een te rijkelijk woord.

De heer J. Van Elewyck Maar, tussen de tekst van het eerste ontwerp en de tekst die in openbare vergadering werd behandeld is er een verschil, zo is bijvoorbeeld het woord „penningmeester” verdwenen.

Dat was duidelijk de wil van de commissie, daarin bijgetreden door de hele Cultuurraad, wie voegt in de handleiding de penningmeester terug in ? De Minister, helemaal alleen !

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Wij spreken over de mogelijkheid van een penningmeester en niet over de verplichting van een penningmeester. Dat is een enorm verschil. Want als het in het decreet zou gestaan hebben, was het een verplichting die werd opgelegd en hier is het geen verplichting, het is een mogelijkheid.

Ik wens te besluiten, mijnheer de Voorzitter. Verder is het ook normaal dat een model van huishoudelijk reglement interne maatregelen bevat, die die bevoegdheid op financieel vlak (afrekeningen, begroting, balans) van het bestuur en van de algemene vergadering van de gemeentelijke culturele raad duidelijk regelt.

Vandaar ook dat b.v. kan worden gesteld dat de

middelen of goederen die door het gemeentebestuur of door anderen aan de culturele raad ter beschikking worden gesteld, gezamenlijk worden beheerd door het bestuur.

Het model van huishoudelijk reglement bevat aldus een geheel van voorstellen, die een soepele interne werking van de gemeentelijke culturele raad helpen mogelijk maken. (**Applaus bij de leden van de meerderheid**)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

Voortzetting van de agenda op de eerstvolgende vergadering

De Voorzitter :In afspraak met de fractievoorzitters hebben wij aan de Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers beloofd de zaal te 13 uur te ontruimen, ten einde ze in gereedheid te brengen voor de openbare vergadering van de Kamer.

Ik stel aan de vergadering voor het debat over de vraag om uitleg, dat thans aan de orde is, tijdens de volgende openbare vergadering voort te zetten.

De heer W. Calewaer t Welke datum zou dat zijn mijnheer de Voorzitter?

De heer A. De Beul Mijnheer de Voorzitter, ik was oorspronkelijk van plan mij aan te sluiten bij de vraag om uitleg van de heer Van Elewyck. Door de strakke toepassing van het reglement is zulks niet mogelijk geweest, hoewel de tradities terzake in Kamer en Senaat helemaal anders liggen. Indien men nu het debat laat uitdeinen om het volgend jaar verder te zetten, dan behoud ik mij het recht voor op mijn beurt, een vraag om uitleg te stellen. De antwoorden die mevrouw de Minister tot nu toe heeft verstrekt hebben immers geen volkomen klaarheid gebracht in de materies die ons bezighouden.

De heer J. Van Elewyck: Dat is juist.

De Voorzitter: Na het antwoord van de Minister, mogen nog ten hoogste vijf sprekers het woord voeren.

Elk lid van deze vergadering heeft steeds het recht een vraag om uitleg aan de agenda te laten brengen.

De heer A. De Beul Daarvan zal ik gebruik maken.

De Voorzitter :Ik maak er de leden nogmaals attent op dat wij in tijdnood verkeren vermits wij de lokalen te 13 uur moeten ontruimen.

De heer W. Kuijpers : Mijnheer de Voorzitter! In

verband met de schending van te beschermen landschappen en monumenten doet zich een spijtige zaak voor. Indien mijn vraag om uitleg wordt verschoven naar de plenaire vergadering van 6 januari 1976, kan de toestand zich in die zaak volledig wijzigen.

Indien ik mijn vraag om uitleg zou omzetten in een schriftelijke vraag, kan ik dan van mevrouw de Minister vandaag een schriftelijk antwoord krijgen ?

De heer W. Calewaert : Dat kan niet.

De Voorzitter : U kan steeds een schriftelijke vraag stellen maar of u daarop onmiddellijk een schriftelijk antwoord kunt krijgen, kan ik u niet verzekeren.

De heer W. Calewaert : Mijnheer de Voorzitter, mogen wij de datum van de volgende openbare vergadering kennen ?

De Voorzitter : Dat zal waarschijnlijk 6 januari 1976 zijn, maar ik durf de vergadering voorstellen de samenstelling van de agenda aan het bureau over te laten, zoals dat trouwens gebruikelijk is.

De heer W. Kuijpers : Kan mevrouw de Minister mij de verzekering geven mij vandaag een schriftelijk antwoord te bezorgen als ik mijn mondelinge vraag in een schriftelijke vraag omzet? Is dat reglementair mogelijk ?

De Voorzitter : Het lijkt mij niet onmogelijk dat de heer Kuijpers een schriftelijk antwoord zou kunnen krijgen op de vraag die hij zinnens is mondeling te stellen en waarvan mevrouw de Minister een schriftelijke toelichting heeft gekregen. De vraag om uitleg kan dan van de agenda worden afgevoerd.

De heer W. Kuijpers : Kan mevrouw de Minister mij de verzekering geven dat het antwoord dat zij heeft gereedgemaakt mij als schriftelijk antwoord bezorgd kan worden ?

De heer J. Van Elewyck : Dat gaat niet.

De Voorzitter : Er is aan de agenda een vraag om uitleg die vandaag wegens tijdgebrek niet kan behandeld worden.

Nu vraagt de heer Kuijpers of hij vandaag schriftelijk antwoord kan krijgen nadat hij zijn vraag om uitleg in een schriftelijke vraag heeft omgezet. Ik meen dat niets hem dat kan verbieden.

De heer W. Calewaert : De heer Kuijpers mag altijd een schriftelijke vraag stellen maar niet als de vraag om uitleg in behandeling is zoals dat hier is gebeurd.

De Voorzitter : Dat is nog niet gebeurd. Het punt staat wel aan de agenda.

De heer Calewaert : Inderdaad, het punt staat aan de agenda, zodat die vraag om uitleg niet omgezet kan worden in een schriftelijke vraag.

De Voorzitter : Dat kan wel indien de vraag om uitleg van de agenda wordt afgevoerd.

De heer W. Calewaert : Op een mondelinge vraag kan men geen schriftelijk antwoord bekomen.

De Voorzitter : De heer Kuijpers kan verzaken aan zijn mondelinge vraag en ze omzetten in een schriftelijke vraag. Dat is zijn zaak.

De heer W. Calewaert : Op dit ogenblik is het onze zaak. Het is een mondelinge vraag waarop door de Minister mondeling antwoord moet worden gegeven en waarop wij kunnen inpijken. Bijgevolg verandert de procedure volledig wanneer de vraag om uitleg in een schriftelijke vraag wordt omgezet.

De Voorzitter : Inderdaad, maar het staat de vraagsteller steeds vrij de vraag om uitleg in te trekken.

De heer W. Kuijpers : Ik wil nogmaals preciseren. Ik wens mijn vraag om uitleg vandaag om te zetten in een schriftelijke vraag waarop ik vandaag schriftelijk antwoord van mevrouw de Minister wens te krijgen. *(Protest bij verschillende leden)*

De Voorzitter : Mevrouw de Minister, zoals u hebt gehoord zou deze mondelinge vraag in een schriftelijke vraag worden omgezet. Het geachte Lid zou willen vernemen of u daarop vandaag schriftelijk antwoord kan geven. Ik meen nochtans dat een schriftelijke vraag langs het bulletin van Vragen en Antwoorden moet behandeld worden. *(Protest bij de leden van de Volksunie)*

De heer W. Kuijpers : Mevrouw de Minister, is het mogelijk vandaag een voorlopig schriftelijk antwoord te geven ?

De heer J. Van Elewyck : Wij behandelen hier niet de correspondentie tussen de heer Kuijpers en mevrouw de Minister.

De Voorzitter : Er werd beslist dat het debat over de eerste vraag om uitleg tijdens de volgende openbare vergadering zal voortgezet worden. Wordt de vraag om uitleg van de heer Kuijpers ingetrokken ?

De heer W. Kuijpers : Op voorwaarde dat ik van-

daag schriftelijk antwoord krijg. (**Herhaald protest bij verschillende leden**)

De Voorzitter :Dat is niet meer de zaak van deze vergadering. Ofwel behoudt u uw vraag om uitleg en dan zal ze aan de agenda van volgende vergadering gebracht worden, ofwel trekt u ze in. Dat moet u zelf weten. Dat is misschien te bespreken tussen mevrouw de Minister en uzelf.

De heer W. Kuijpers: Mijnheer de Voorzitter, dan behoud ik deze vraag om uitleg.

U begrijpt dat in deze zaak, waarmee een dreigende schending van een monument gemoeid is, ik mijn voorrecht om te interpellieren niet wens te verliezen.

De Voorzitter :De vraag om uitleg blijft behouden. Zij zal behandeld worden tijdens volgende openbare vergadering. Al het overige is af te spreken tussen mevrouw de Minister en uzelf.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden : Mag ik de heer Kuijpers vragen of hij, in dit verband, ofwel een schriftelijke vraag indient die ik dus officieel langs de voorzitter beantwoord, ofwel of hij een privé-brief schrijft waarop ik hem dan privé antwoord.

De heer W. Kuijpers :Kunnen wij deze zaak zo

afsluiten, mevrouw de Minister, dat ik vrede neem met het voorstel u vandaag een privé-brief te schrijven, maar dat ik de vraag om uitleg tot 6 januari behoud?

De heer Voorzitter : De privé-aangelegenheden behoren natuurlijk niet tot de prerogatieven van deze vergadering.

Dames en Heren, gelet op het gevorderde uur moeten we onze werkzaamheden hier beëindigen. Ik stel voor, de nog niet behandelde punten naar de volgende vergadering te verwijzen en het verder bepalen van agenda, dag en uur voor de volgende vergadering, aan het Bureau en aan uw Voorzitter over te laten. (**Instemming**).

De vergadering is gesloten.

De vergadering wordt gesloten te 13.10 uur.

De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.

SCHRIFTELIJKE VRAGEN EN ANTWOORDEN (R.v.O. art. 51)

Schriftelijke vragen werden ingediend door de heren: **F. Baert, A. Kempinaire, W. Kuijpers**, mevrouw **N. Maes**, de heren **J. Somers, Leo Vanackere, J. Vandemeulebroucke, J. Van Elewyck, M. Vanhaegendoren, G. Van In, O. Van Ooteghem, G. Mommerency** mevrouw **G. De Kegel**.